

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1

בפני כב' השופטת סגלית אופק

תובעים **1. א.ל.**
2. ג.ל.
 ע"י ב"כ עו"ד ר. ליכט פטרן

נגד

נתבעים **1. א.ס.ל.**
2. ג.ד.ל.
 ע"י ב"כ עו"ד י. קניר ועו"ד מ. קניר לובלין

2

3

4

5

בענין עזבון: ג.ל. ז"ל

פסק דין

6

7

8 מונחות לפני תובענה לקיום צוואה מיום 10.2.2019 (ת"ע 6310-09-20) והתנגדות לה (ת"ע 6421-09-20)
 9 (20) ותובענה לקיום צוואה מיום 29.5.2018 (ת"ע 6352-09-20) והתנגדות לה (ת"ע 6368-09-20).

10

11

רקע עובדתי ודיוני

12 1. מר ג.ל. ז"ל (להלן גם – **המנוח או G**) יליד 31.10.1944 הלך לעולמו ביום 2.5.2020 בהיותו בגיל
 13 75 שנים, כשהוא נשוי ואב לארבעה ילדים.

14

15 2. במועד נישואיו של המנוח לנתבעת 1 (להלן גם – **O**), כל אחד מבני הזוג היה גרוש והורה לילדים
 16 מנישואים קודמים. מנישואיו הראשונים לגב' א.ל. נולדו למנוח שלושה ילדים: התובע 1 (להלן
 17 גם – **A**), התובע 2 (להלן גם – **Z**) ומר י.ל (להלן גם – **י' או ג'**); מנישואיו השניים ל**O** נולדה
 18 בתם המשותפת, הנתבעת 2 (להלן גם – **J**).

19

20 3. המנוח היה ברוקר במקצועו והצליח בעסקיו.

21

22 4. המנוח ערך בחייו שלוש צוואות שנחתמו בפני עדים, כדלקמן: צוואה ראשונה מיום 29.7.1999
 23 (להלן גם – **הצוואה משנת 1999**) (ת/2); צוואה שנייה מיום 29.5.2018 (להלן גם – **הצוואה**
 24 **משנת 2018**) (נ/ג); צוואה שלישית מיום 10.2.2019 (להלן גם – **הצוואה משנת 2019** או **הצוואה**
 25 (ת/1)).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
- 2 **בצוואה משנת 1999** ציווה המנוח את כל רכושו לארבעת ילדיו, בחלקים שווים ביניהם.
- 3
- 4 **בצוואה משנת 2018** ציווה המנוח את כל רכושו ונכסיו, בין ארץ ובין בחו"ל, לנתבעת 1, למעט
- 5 תשלום (רנטה), תוך שהורה לנתבעת 1 להעביר ולשלם מתוך עזבונו את הסכומים הבאים
- 6 לילדיו: תשלום שנתי (רנטה) בסך של \$60,000 לכל אחד משלושת הבנים, למשך 10 שנים,
- 7 ותשלום סך 3 מיליון דולר לל לעת הגיעה לגיל 30 שנים (סעיפים 2, 3(א), (ב)).
- 8
- 9 **בצוואה משנת 2019** ציווה המנוח את רכושו ונכסיו "אך ורק" לבניו A ו-Z, בחלקים שווים
- 10 ביניהם (סעיף 5), תוך שהבהיר, להסרת כל ספק, כי כלל זכויותיו: "מכח ביטוחים, קופות
- 11 גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות וכו' - יועברו למוטבים אשר קבעתי ומיניתי (או
- 12 אקבע ואמנה בעתיד) במסגרת הפוליסות, הקופות והקרנות הנ"ל" (שם, סעיף 10). לעומת
- 13 זאת, לא ציווה המנוח דבר ל"מסיבות השמורות עימיי", לל "מאחד ובתי קיבלה ממני כבר
- 14 בחיי רכוש וכספים למעלה מ-10,000,000\$" (שם, סעיף 6), או ל-O "כי גם לה נתתי בחייה
- 15 כבר מכספי לפחות \$7,000,000" (שם, סעיף 7).
- 16
- 17 5. בין צוואת 2018 לצוואת 2019, ערך המנוח גם ייפוי כח מתמשך ביום 31.5.2018 (להלן גם –
- 18 **יפמ"כ**) במסגרתו התמנתה הנתבעת 1 כמיופת כח בכלל ענייניו של המנוח.
- 19
- 20 ביפמ"כ קבע המנוח שני אנשים, עו"ד בלטנר והנתבעת 2, אשר יהיה על מיופת הכח לדווח להם
- 21 על החלטות או פעולות בנושאים המנויים בייפוי הכח. לעומת זאת, הגביל המנוח מסירת מידע
- 22 כלשהו לשלושת ילדיו מנישואיו הראשונים.
- 23
- 24 היפמ"כ הופקד ביום 1.7.2018 והופעל ביום 6.3.2019 (נ/ד).
- 25
- 26 6. ביום 3.6.2020, חודש לאחר פטירתו של המנוח, עתרו התובעים בפני רשם הירושה לכך שיינתן
- 27 צו קיום הצוואה (ת"ע 6310-09-20). הנתבעות התנגדו לכך (ת"ע 6421-09-20) ועתרו שיינתן צו
- 28 קיום הצוואה מיום 29.5.2018 (ת"ע 6352-09-20), ולכך התנגדו התובעים (ת"ע 6368-09-20).
- 29
- 30 7. כל ההליכים הועברו להכרעת בית המשפט בהתאם לסעיף 67א(א)(1) לחוק הירושה, התשכ"ה-
- 31 1965 (להלן – **חוק הירושה או החוק**) (החלטת רשם הירושה מיום 2.9.2020).
- 32
- 33 8. בקדם המשפט שהתקיים ביום 24.1.2021 הודיע ב"כ הנתבעות כי אינו עותר למינוי מומחה
- 34 רפואי (זאת הגם שאחת מעילות ההתנגדות היא העדר כשירותו של המנוח להבין בטיבה של
- 35 צוואה) ואף אחד מהצדדים לא עתר למינוי מומחה רפואי, על כך ארחיב בהמשך.
- 36
- 37 9. כל אחד מהצדדים הגיש תצהיר במקום עדות ראשית ותיק מוצגים (תצהירי הנתבעות ביום
- 38 26.4.2021; תצהירי התובעים ביום 23.6.2021). יוער, בהחלטה מיום 24.1.2021 נפלה טעות סופר

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

לעניין סימון המוצגים (שם, סעיפים 2-3). מוצגי התובעים יסומנו בפסק הדין "ת" ומוצגי
 הנתבעות "נ".

מטעם הנתבעות הוגשו גם תצהירים של מר י.ר, בן הזוג של בתה של הנתבעת 1 (להלן גם – **מר י.ר**); מר ח.ח., מטפל באומנות (להלן גם – **מר ח.ח.**); מר ג.ג., בנה של הנתבעת 1 מנישואיה הראשונים (להלן גם – **מר ג.ג.**), גב' ו.ו. חברה משותפת של המנוח והנתבעת 1 (להלן גם – **גב' ו.ו.**), מר M.C, מטפל סיעודי שטיפל במנוח עד למועד פטירתו (להלן גם – **מר C**). יצוין, כי הוגש גם תצהיר של גב' ש.ק, אשר נמשך מהתיק וממילא אין להתייחס לתוכנו.

בנוסף, הנתבעות זימנו לעדות מומחית לנוירולוגיה, מנהלת המרכז להפרעות זיכרון וריכוז המרכז הרפואי ..., ד"ר נב. (להלן גם – **הרופאה**) שנפגשה עם המנוח בימים 25.10.201 ו- 18.2.2019 וכתבה מסמכים בעניינו (נ/ו; נ/ז).

מטעם התובעים הוגשו גם תצהירים של אחיהם י'; עו"ד יואב ברין, עורך ועד קיום הצוואה (להלן גם – **עו"ד י. ברין** או **עורך הצוואה**); עו"ד דוד ברין, עד קיום צוואה (להלן גם – **עו"ד ד. ברין** או **עד קיום הצוואה**); מר א.ל, אחיו של המנוח (להלן גם – **E**); גב' י.ר, חברה של המנוח (להלן גם – **גב' י.ר.**); מר ב.ר. חבר של המנוח (להלן גם – **מר ב.ר.**). בנוסף, התובעים זימנו לעדות את עו"ד יוסי מנדלסון אשר המנוח ניפגש עמו לאחר הצוואה (להלן גם – **עו"ד מנדלסון**).

10. התקיימו 6 ישיבות הוכחות.

ביום 1.7.2021 נחקרו: **מר C** (נכתב בטעות מר ... ס.א) (עמ' 6-35); **מר ג.ג.** (עמ' 35-53); **מר י.ר.** (עמ' 53-125); ביום 5.7.2021 נחקרו: **הרופאה** (עמ' 7-43); **גב' ו.ו.** (עמ' 43-52); **מר ח.ח.** (עמ' 52-58); ביום 6.3.2022 נחקרו: **עו"ד מנדלסון** (עמ' 60-66); הנתבעת 2 (עמ' 66-99); **הנתבעת 1** (עמ' 100-134); ביום 8.3.2022 נחקרו: **הנתבעת 1** (עמ' 136-183); **עו"ד ד. ברין** (עמ' 184-185); **גב' י.ר.** (עמ' 185-192); **עו"ד י. ברין** (עמ' 192-211); ביום 13.3.2022 נחקרו **מר ב.ר.** (עמ' 217-212); **E** (עמ' 217-225), התובע 1 (עמ' 225-277); ביום 27.3.2022 נחקרו: **הרופאה** (עמ' 318-281); התובע 2 (עמ' 319-345); **י'** (עמ' 345-354).

11. לאחר מספר ארכות הוגשו סיכומים בכתב (החלטות מהימים 21.2.2023, 12.3.2023, 18.5.2023, 19.6.2023, 17.7.2023, 27.9.2023); ניתן כעת פסק הדין.

תמצית טענות הצדדים

12. הנתבעות טוענות כי:

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 א. מצבו הרפואי של המנוח בזמן הסמוך לעריכת הצוואה, בצירוף השגגות שנפלו בגוף הצוואה
2 ובהליך עריכתה, ולבסוף הימנעות המבקשים מעריכת חוות דעת רפואית לעת החתימה,
3 חרף ידיעתם על מחלת אביהם, מטילים צל כבד על יכולת המנוח לתת דבר צוואה; הוכח
4 העדר כשירותו של המנוח לעריכת צוואה או לכל הפחות התערעה חזקת הכשירות.
5
6 ב. המנוח "זקן מוחלש" לא במצב שניתן להביאו בפני עורך דין שלא ראה אותו שנים ארוכות
7 ומחטים אותו על צוואה מבולבלת שתכנה מעיד על נסיגה קשה אצל המנוח שלא היה
8 חותם, אם היה כשיר, על מסמך כזה שאפילו לא קרא.
9
10 ג. התובע 1 היה מעורב "באופן אחר" בעריכת הצוואה – מלבה את מצב של המנוח, מחריף
11 את מצבו, מדרדר את המנוח באופן שמשנה את התנהלות המנוח באופן חריג, והמנוח
12 הושפע השפעה לא הוגנת.
13
14 ד. במקרה דנן יש ליישם את הלכת 'החוטאים השזורים' ולקבל את ההתנגדות לקיומה של
15 הצוואה.
16
17 13. התובעים טוענים כי:
18
19 א. הנתבעות לא הוכיחו כי במועד עריכתה של הצוואה לא היה המנוח כשיר לצוות; כשירותו
20 של המנוח בעת עריכת הצוואה ואף הרבה לאחריה, הוכחה באמצעות עדויות, לרבות
21 עדויות שהביאו הנתבעות.
22
23 ב. הנתבעות נמנעו מלעתור למינוי מומחה מטעם בית המשפט. תחת זאת, הוזמנה הרופאה
24 להעיד מטעם הנתבעות ותעודות רופא שניתנו על ידה הוגשו. גם בהנחה שהמסמכים
25 הרפואיים של הרופאה וחקירתה היו הראיות היחידות לא הורם נטל השכנוע, כל שכן לאור
26 אינספור ראיות ועדים אחרים.
27
28 ג. הוכח כי הצוואה משקפת את רצונו החופשי של המנוח ולא מתקיימת כל עילה לפסילתה.
29
30 ד. הטענה על מעורבות בעריכת הצוואה היא טענת סרק.
31
32 ה. אין צורך להידרש להלכת 'החוטאים השזורים'.
33
34
35

דיון והכרעה

- 36 14. עילות ההתנגדות המרכזיות לפסלות הצוואה, כפי שהן עולות מסיכומי הצדדים, הן כדלקמן:
37 א. המנוח לא היה כשיר לערוך את הצוואה (סעיף 26 לחוק הירושה).
38 ב. המנוח הושפע השפעה לא הוגנת בידי התובעים (סעיף 30 לחוק הירושה).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 ג. מעורבות בעריכת הצוואה (סעיף 35 לחוק הירושה).
2 ד. חוטים שזורים.
3
4 15. עוד בטרם אדרש לבחינת הטענות, ראוי לציין הערה לעניין הערכת הראיות.
5
6 הערה על הערכת הראיות –
7
8 16. עדויותיהם של עו"ד מנדלסון, הרופאה, עו"ד י. ברין, עו"ד ד. ברין, E, ה"ה י.ר. ו-ב.ר, מר ח.ח,
9 מר CACERES- הן עדויות של עדים אובייקטיביים, ניטראליים, נעדרי עניין בתוצאות ההליך
10 המשפטי.
11
12 17. עדויותיהם של מר ג.ג- בנה של הנתבעת 1 מנישואים קודמים, ומר י.ר- חתנה של הנתבעת 1
13 אשר מוסיף לנהל כספים בחו"ל הנטענים להיות של המנוח (הנתבעת 1- עמ' 182, ש' 25-28), הן
14 עדויות של עד 'מעוניין בדבר', קרי- מי שיש לו עניין אישי בתוצאה. אכן, ה"ה ג.ג. וי.ר אינם
15 זוכים במישרין בחלק כלשהו בעיזבונו של המנוח. עם זאת, הנתבעת 1 מפסידה את חלקה
16 בעיזבונו של המנוח בהתאם לצוואה (ככל שתקוים), עניין אשר משליך, בסופו של יום, גם
17 עליהם.
18
19 18. כידוע, עדויות של עד בעל נגיעה אישית בדבר אמנם אינן פסולות מלשמש כראיה. עם זאת, יש
20 להתייחס בזהירות הראויה לעדויות של עדים כאלה נ' קדמי, על הראיות חלק ראשון עמ'
21 465-463 ; ת.א. (ת"א) 155399/09 דיין מוצרי קירור בע"מ נ' פניקס חברה לביטוח בע"מ
22 [(29.7.2012)].
23
24 19. כעת, ועוד בטרם אפנה לדון בטענות הצדדים, אעמוד על נטל ההוכחה.
25
26 נטל ההוכחה –
27
28 20. הכלל הנוהג בדיני צוואות הוא שבצוואה תקינה מבחינה פורמאלית צורנית, יוטל נטל השכנוע
29 על המתנגד לקיום הצוואה להוכחת עילות ההתנגדות הנטענות, והוא יתחיל בהבאת הראיות
30 [עמ"ש (ת"א) 36529-11-10 ב.ש.מ נ' ש.מ (28.2.2012)].
31
32 21. במקרה זה, לא הועלתה טענה לפיה בצוואה נפל פגם צורני כלשהו. על כן, נטל הבאת הראיות,
33 כפי שנעשה בפועל, ונטל השכנוע בדבר התקיימותן של עילות פסלות הצוואה הנטענות מוטל על
34 כתפי הנתבעות.
35 האם המנוח היה כשיר לערוך את צוואתו האחרונה?
36
37 מתווה נורמטיבי –
38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 22. הכלל הוא כי כל אדם כשיר לזכויות ולחובות מגמר לידתו ועד מותו, וכל אדם כשיר לפעולות
 2 משפטיות אלא אם נשללה או הוגבלה כשרות זו בחוק או בפסק דין [סעיפים 1-2 לחוק
 3 הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962]. אי לכך, כל אדם כשיר לעשות צוואה
 4 אלא אם כן כשרות זו נשללה ממנו כדין [ע"א 851/79 בנדל נ' בנדל, פ"ד לה (3) 101, 104
 5 (1981)].
 6
 7 23. סעיף 26 לחוק הירושה קובע כי: "צוואה שנעשתה על ידי קטין או על ידי מי שהוכרז פסול
 8 דין או שנעשתה בשעה שהמצווה לא ידע להבחין בטיבה של צוואה – בטלה".
 9
 10 24. עניינה של הגבלת הכושר אליה מכוונת הוראת סעיף 26 לחוק הוא במצבו הנפשי-המנטלי-
 11 הקוגניטיבי של המצווה ויכולתו להבין את מהותה של הפעולה המשפטית שהוא עושה – צוואה
 12 – ואת משמעותה והשלכותיה על הזוכים ברכושו ועל המודרים ממנו [עמ"ש (חי') 12-67590-
 13 20 פלוני נ' ל' (30.6.2021); בע"מ 6251/15 הופה נ' קסוטו (7.8.2016); שוחט, פגמים
 14 בצוואות, עמ' 162, 166-167].
 15
 16 25. הנטל להוכיח העדר כשירות הוא על הטוען טענה זו [ע"א 5185/93 היועמ"ש נ' מרום, פ"ד
 17 מט (1) 318, 327 (1995) (להלן – פרשת מרום); בע"מ 3539/17 פלונית נ' פלוני
 18 (11.6.2017), פסקה י'; עמ"ש (ת"א) 14-12-55336-12 ת.ד. נ' ג.א (6.3.2016)].
 19
 20 26. שלילת הכושר לצוות אינה עניין של מה בכך. הפסיקה מדגישה כי אין די בהעלאת ספקות גרידא
 21 אלא נדרשות ראיות ספציפיות וחד משמעיות, ליום עריכת הצוואה דווקא, והנטל הינו כבד
 22 ביותר [פרשת מרום בעמ' 328; עמ"ש (ת"א) 14-01-63262-01 ד.ע. נ' ל.ע (2015)].
 23
 24 מן הכלל אל הפרט –
 25
 26 27. אין חולק, כי המנוח אובחן כחולה בדמנציה בחודש אוקטובר 2018, והוא אינו כתמול שלשום.
 27 השאלה היא האם הירידה הקוגניטיבית ממנה סבל המנוח פגעה בכשירותו לעשות צוואה
 28 במועד עשייתה ביום 10.2.2019.
 29
 30 28. כידוע, אין בעצם קיומה של המחלה כדי לשלול את כשירותו של אדם אלא יש להוכיח כי במועד
 31 הרלוונטי הייתה מגבלה שמנעה ממנו להבין בטיבה של צוואה.
 32
 33 29. יש לבחון, אפוא, מה היה מצבו של המנוח בנקודת הזמן הרלבנטית – היא מועד החתימה על
 34 הצוואה – וחומר הראיות לבחינת הטענה צריך שיתייחס למועד זה [ע"א 1099/90 שרדני נ'
 35 שרדני, פ"ד מז (4) 785 (1993); עמ"ש (ת"א) 14-01-63262-01 ד.ע. נ' ל.ע. (16.11.2015),
 36 ורבים אחרים].
 37
 38 30. במקרה זה, הונחו בפניי מסמכים רפואיים דלים והובאו עדויות וראיות נוספות שבחינתם לא
 39 הובילה למסקנה כי המנוח איבד את כשירותו לעשיית צוואה במועד עשייתה. אבאר.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

בקיאות הגורם הרפואי במאטריה

31. לא התבקש בענייננו מינוי מומחה רפואי מטעם בית המשפט, תוך שבי"כ הנתבעות ציין לפרוטוקול: "אנו נזמן את הרופאה שהיא זו שנתנה חוות דעת לגב מצבו של המנוח... לכן אנו לא מבקשים מינוי מומחה מטעם בית המשפט" (פרוי' 24.1.2021 עמ' 4, ש' 9-12).
32. כנזכר, הנתבעות הביאו מסמכים רפואיים של הרופאה, רופאה מומחית בתחום הנירולוגיה (עמ' 288, ש' 15), אשר בדקה את המנוח עצמו, בחייו (עמ' 23, ש' 23; עמ' 24, ש' 3).
33. הרופאה מעידה על עצמה שהיא אינה מבצעת בדיקות כשירות לעתים קרובות (עמ' 291, ש' 28), "לא זוכרת" האם בשנים האחרונות נתנה לבית משפט חוות דעת על כשירות לעשיית צוואה (עמ' 291, 23-24); אינה בקיאה בכשירות לערוך צוואה (עמ' 18, ש' 10-1); טוענת שצוואה זה תפקוד מורכב (עמ' 298, ש' 7-11).
34. יש באמור לעיל להשליך על המשקל הראייתי של עדותה של הרופאה.

אין במסמכים הרפואיים ממצא על העדר כשירות כלשהי

35. הרופאה סיכמה את ממצאיה בשני מסמכים - מסמך מיום 25.10.2018 (נ/ו) ומסמך מיום 18.2.2019 (נ/ז), ואלו הם:
- מסמך מיום 25.10.2018, נכתב כשלושה וחצי חודשים בטרם עריכת הצוואה, בו מציינת הרופאה כי ציון מבחן מינימנטל קצר הוא 26/30 ונכתב כי: "ממצאי הבדיקה, בנוכחות דיווח על צמצום תפקודי ושינויים התנהגותיים, מתאים לדמנציה קלה" (עמ' 48-49 נ/ו).
- מסמך מיום 18.2.2019, נכתב 8 ימים לאחר עריכת הצוואה, בו מציינת הרופאה כי ציון מבחן MOCA הוא 17/30 ונכתב כי: "הרושם הוא כי מדובר באטיולוגיה של מחלה ניוונית ראשונית" (עמ' 54 נ/ז).
36. המסמכים הנ"ל אינם חוות דעת משפטית אלא מסמכים רפואיים: "זה מכתב רפואי הוא אמור לקדם אבחנה וטיפול" (הרופאה - עמ' 24, ש' 6-7, עמ' 281, ש' 11, עמ' 282, ש' 21-22).
37. אין במסמכים של הרופאה ממצא על העדר כשירות; וכפי שהעידה אין היא עורכת בדיקות כשירות: "לא מומחית לדבר הזה, זה לא מה שאני עושה... אני יודעת לעשות הערכת נירולוגיות, לא פסיכוגריאטריות, אלא נירולוגיות" (עמ' 289, ש' 8-16), וממילא היא לא ערכה בדיקת כשירות של המנוח: "אני רופאה שמאבחנת מחלות של המוח... שהתפקיד שלי, ובוודאי במקרה הזה היה לבדוק בן אדם חולה שהגיע אליי, לא על נושא הכשירות" (עמ' 288, ש' 15, 22-21; ר' גם עמ' 17, ש' 12; עמ' 285, ש' 23-24; עמ' 290, ש' 3-5).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
 2 38. עוד, ובמיוחד, אֵין במסמכים של הרופאה כל ממצא על העדר כשירות לעשיית צוואה.
 3
 4 אמנם, להערכתה של הרופאה, המנוח סבל מדמנציה עם מרכיבים פרונטליים (עמ' 298, ש' 1),
 5 ופגיעה בתפקוד אונה פרונטלית יכולה להיות קשורה לסוגיית הכשירות הספציפית: "ש: זה
 6 משהו שקשור לכשרות לעשות צוואה? ת: זה יכול קשור" (עמ' 296, ש' 18-19). עם זאת,
 7 הרופאה עמדה על כך שהבדיקה בכלל נעשתה ולא לעניין אחר: "לטובת אבחנה מبدלת
 8 וטיפולי" (עמ' 297, ש' 2-3), "לא בדקתי ספציפית לגבי צוואה" (עמ' 20, ש' 19) וממילא לא
 9 נשאלו בבדיקה שאלות רלוונטיות לעניין הכשירות לעריכת צוואה (עמ' 20, ש' 9-14, 19, עמ'
 10 288, ש' 22-24), ולא ניתן ללמוד ממצאי הבדיקה על העדר כשירות של המנוח: "ש: אנחנו
 11 מנסים להבין ממה שכן עשית ומהחומרים הנוספים שאת נחשפת אליהם. ת: לצערי מה
 12 שעשיתי הוא לא מספיק טוב לשאלה שלך" (עמ' 297, ש' 2-12). ואין אפשרות ללמוד ממה
 13 שנעשה על עניין הכשירות לעשות צוואה: ש: אנחנו מנסים להבין ממה שכן עשית,
 14 ומהחומרים הנוספים שאת נחשפת אליהם. ת: אבל לצערי מה שעשיתי הוא לא מספיק
 15 טוב לשאלה שלך" (עמ' 296, ש' 9- עמ' 297, ש' 12).
 16
 17 עוד העידה הרופאה כי ממצאי בדיקות שערכו רופאים אחרים שפגשו במנוח גם לא ניתן ללמוד
 18 על כשירות לעריכת צוואה: בדיקת FAB ביום 6.3.2019 (נ/ח)- "בדיקה טובה לתפקודים
 19 פרונטליים... ש: האם עם הבדיקה הזאת אנחנו יכולים לדבר על כשירות של אדם לערוך
 20 מסמך מסוג צוואה? ת: ...אני חושבת שהמצב פה הוא מצב שאי אפשר להחליט באופן חד
 21 משמעני על סמך הבדיקות האלה" (עמ' 312, ש' 25- עמ' 313, ש' 1) וכן הערכה גריאטרית ביום
 22 18.3.2019 (נ/ט) – (להלן – מסמך סיכום ביקור מיום 18.3.2019) - "זה התרשמות של הגריאטר
 23 שבדק אותו... גם בבדיקה הזאתי לא בדקו כשירות לעריכת צוואה, ... זו בדיקה רפואית"
 24 (עמ' 311, ש' 16-24).
 25
 26 לא בהכרח ניתן ללמוד מהמסמכים של הרופאה (נ/ו, נ/ז) וחקירתה על ירידה קוגניטיבית
 27 הפוגעת ביכולת לעשות צוואה –
 28
 29 39. הרופאה העידה כי הממצאים שהתקבלו בבדיקה ביום 25.10.2018 מלמדים כי הבדיקה "לא
 30 תקינה... מאוד לא תקינה" (עמ' 295, ש' 30- עמ' 296, ש' 1), והיא התרשמה "(ש)בין שתי
 31 הבדיקות היה נראה לי שיש החמרה במצב שלוי" (עמ' 297, ש' 31).
 32
 33 40. התשתית הראייתית אינה תומכת בהתדרדרות במצבו הקוגניטיבי של המנוח מעבר לדמנציה
 34 קלה, וזאת מהנימוקים הבאים:
 35
 36 א. התערער המשקל של ממצאי בדיקת MOCA –
 37
 38 41. מקור המידע וגורמי השפעה על הבדיקה – בבדיקה ביום 25.10.2018 ניתנה המלצה על "בדיקת
 39 נירולוג בעוד 6 חודשים" (עמ' 50 נ/ו).
 8 מתוך 36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
 2 ביום 18.2.2019 נערכה בדיקת מעקב. יצוין, כי הרופאה "לא זוכרת אם זה היה דחוף" (למשל
 3 לצורך הפעלת יפמ"כ) (עמ' 21, ש' 15, 17-22), והיא העידה שהנתבעת 1 הייתה זו ש"רצתה את
 4 הבדיקה השנייה, היא התרשמה שיש החמרה היתה איזושהי נפילה" (עמ' 19, ש' 20-21)
 5 ולא בקשר לאירוע אלימות נטען מיום 15.2.2019. כאן המקום להעיר כי הנתבעת 1 אשר יידעה
 6 משפחה וחברים על אירוע אלים ביום 1.3.2019, לא עשתה כן לגבי אירוע נטען ביום 15.2.2019.
 7 המנוח מצדו לא היה מעוניין בפגישה: "ש: הוא לא רוצה לבוא לשם, לא מבין מה היא רוצה
 8 ממנו. ת: כן, אבל הא שיתף איתי פעולה" (הרופאה- עמ' 28, ש' 19-21).
 9
 10 42. בבדיקת המעקב **התקבל מידע מבני הזוג**: "ש) כל החלק הראשון של קבלת האנמנזה,
 11 האינפורמציה, הוא חלק שהוא מאוד טובייקטיבי של המטופל ומשפחתו שמבחינתי אגב
 12 הם ביחד" (עמ' 290, ש' 29-31).
 13
 14 מופיעים במסמך מיום 18.2.2019 תיאורים כדלקמן: "מתאר עצמו כ"מתבודד". נמצא הרבה
 15 בבית לבד. לא רוצה לצאת מהבית. היו אמורים לנסוע לחופשה משפחתית ו 3 ימים לפני
 16 כן ביטל ואמר שלא רוצה לבוא... מתאר כי.. נוטה יותר לרגזנות. מתאר כי תגובותיו יותר
 17 קצוניות ולאחר מכן מתחרט. לעתים צועק. אשתו מתארת שיש חשדנות כלפיה, כעסנות.
 18 לדבריה, לעתים מפרש סיטואציות בצורה לא נכונה... בחודש נובמבר היה מעורב בתאונת
 19 דרכים כנהג- בחניון לחץ על גז במקום ברקס ונתקע בתוך קיר שהאוטו נהרס לחלוטין"
 20 (עמ' 53, נ/ז; עמ' 25, ש' 23-עמ' 26, ש' 3).
 21
 22 43. הרופאה אישרה כי **ישנה חשיבות למקור המידע**: "זה יכול להיות מאוד חשוב, כן, אני מאוד
 23 משתדלת לכתוב את זה" (עמ' 291, ש' 3-5). עוד, ובנוסף, הרופאה אישרה כי **ישנם מצבים**
 24 **שיכולים להשפיע על תוצאות בדיקת MOCA**, כגון: מתח, חרדה, נוכחות של אדם שיש עמו
 25 סכסוך, דכאון, מחלה אינטרקורנטית, שיתוף פעולה (עמ' 25, ש' 12-16, עמ' 29, ש' 4, עמ' 306,
 26 ש' 18-24, עמ' 307, ש' 1-5, עמ' 315, ש' 26-עמ' 316 ש' 1).
 27
 28 44. הרופאה אישרה כי מבחינתה ההתייחסות למידע המובא היא "AS IS. אני לא יודעת להגיד
 29 מי צודק או מי אומר דברים נכונים, או לאמת את זה" (עמ' 291, ש' 1-2). עם זאת, מתברר
 30 כי הבדיקה נערכה תוך שהונח בפני הרופאה **מידע חסר על עניינים העלולים, אף לשיטתה,**
 31 **להשפיע על תוצאות הבדיקה, כגון**:
 32
 33 - **סכסוך בין בני הזוג** – הוכח כי בזמן הבדיקה הייתה בבית אוריה קשה: "תחושה מתוחה
 34 בבית עם אנרגיות קשות" (הנתבעת 2- עמ' 72, ש' 23-32); התובע 1- עמ' 229, ש' 3, 32-
 35 (31), והמנוח רוצה להתגרש (ת/5 דקה 10: 35: 00- 20: 35: 00). הרופאה לא ידעה על כך
 36 (הרופאה- עמ' 283, ש' 21-22).
 37
 38 - **כעסים** – הייתה למנוח טענה כספית כנגד הנתבעת 1, הוא היה כעוס "אפילו שקל להגיש
 39 נגדה תביעה על זה" (עו"ד י. ברין- עמ' 195, ש' 32): "הבנתי שיש איזה משהו מורכב

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 שקורה בבית... שהוא כועס" (הנתבעת 2-עמ' 86, ש' 5-6, 30-31), "תקופה שכולם היו
 2 מתוחים וכעוטים באופן חריג" (מר ג.ג. עמ' 50, ש' 10-13). הרופאה לא ידעה על כך (עמ'
 3 26, ש' 9-12, עמ' 281, ש' 22-27, עמ' 282, ש' 1-3).
- 4
- 5 - **לחצים** – לטענתה של הנתבעת 1, התובע 1 הגיע לישראל, נמצא בביתם של בני הזוג ומפעיל
 6 לחץ על המנוח בצורה אינטנסיבית (הנתבעת 1- עמ' 159, ש' 1-8). הרופאה לא ידעה על כך
 7 (עמ' 21, ש' 9-1).
- 8
- 9 כל העניינים הנ"ל הובאו לידיעתה של הרופאה רק בדיעבד... לצורך הדיונים" (עמ' 30, ש' 8-
 10 5).
- 11
- 12 45. עוד, ובנוסף, היו פרמטרים נוספים שיכלו להשפיע על תוצאות הבדיקה, אך לא ברור איזה
 13 משקל ניתן לפרמטרים אלה בבדיקה. למשל, הרופאה חשבה שהמנוח סובל מדכאון, **בלי**
 14 **להעמיק בירור לעניין זה**: "ת: ...אדם עם דיכאון זה יכול להשפיע על תוצאות הבדיקה.
 15 ש: נכון. את בעצמך כותבת שהוא היה בדיכאון. ת: או. קיי. ש: נכון? כתבת? ת: כן" (עמ'
 16 307, ש' 1-5) "ש: תאשרי שאת מעולם לא הפנית אותו לפסיכיאטר או משהו כזה. ת: מה
 17 שלא כתבתי פה, לא" (עמ' 310, ש' 7-10); או, למשל, היא ידעה שהמנוח היה אחרי מחלת
 18 חום ומטופל אנטיביוטית (עמ' 53 נ/ז; עמ' 24, ש' 21-25, עמ' 7); או, למשל, היא לא ידעה
 19 על טענה של המנוח ביחס לאירוע של תאונה עצמית בחודש נובמבר 2018 "בגלל שנפל לו
 20 הכפכף" (התובע 2- סעיף 24 לתצהיר; הנתבעת 2- עמ' 71, ש' 1); או, למשל, היא לא ידעה
 21 שהמנוח נשאר בבית במשך תקופה לא קצרה: "בין עשרה לימים לשבועיים" בחודש דצמבר
 22 2018 (מר ג.ג. עמ' 46, ש' 12-13), למצער חלק משעות היממה ללא ליווי, בלי שנשמעה טענה
 23 מצד הנתבעת 1 על כך שהמנוח סיכן את עצמו (הרופאה- עמ' 38, ש' 2-3, עמ' 301, ש' 10-15,
 24 עמ' 302, ש' 13, 22-24; הנתבעת 1- סעיף 24.4 לתצהיר; הנתבעת 2- עמ' 78, ש' 10; מר ג.ג. עמ'
 25 46, ש' 21-23).
- 26
- 27 46. הנה כי כן, התקיימו אצל המנוח גורמים בעלי השפעה לרעה על פענוח הבדיקות. ומכאן, ישנה
 28 אפשרות להערכה שגויה של המצב הקוגניטיבי ולהתרשמות מהחמרה במצב.
 29
- 30
- 31
- 32 ב. לא התבקשה וממילא לא ניתנה המלצה להפעיל יפמ"כ או מינוי אפוטרופוס –
 33
- 34 47. הרופאה טוענת כי התרשמה מהחמרה: "ובין שתי נקודות הזמן הזה התרשמתי שיש החמרה
 35 משמעותית מבחינה קוגניטיבית ותפקודית" (עמ' 10, ש' 16-17), ונתנה המלצה כי נדרשת
 36 למנוח עזרה בתפקודים מורכבים ובתפקודי היומיום (עמ' 55 נ/ז).
 37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 הרופאה הסבירה את הצורך בהמלצה בגלל שבמצב של דמנציה או במצב של ירידה
2 קוגניטיבית יש סיכון גבוה לעשות טעויות, ובמקומות שעלולים לסכן חיים כמו נהיגה או
3 נטילת תרופות, או לגרום לנזקים גדולים כמו כספים, זה משהו שהוא נועד להגן על
4 המטופל" (עמ' 290 ש' 12-16; עמ' 306, ש' 14). עם זאת, במסמך 8.2.2019 (נ/ז) לא נכללה
5 המלצה לערוך בירור פסיכוגריאטרי או להפעיל יפמ"כ או לפעול למינוי אפוטרופוס (הרופאה-
6 עמ' 297, ש' 18; עמ' 304, ש' 26-31).
7
- 8 הרופאה הסבירה כי הסיבה להעדר המלצה למינוי אפוטרופוס נשענת על כך: "שברוב
9 המשפחות אין כלל את הדילמות האלה, כי יש חשבון בנק משותף, יש בן זוג שתומך
10 ומחליט את ההחלטות יחד עם הילדים, זה העולם... אני אומרת לך איך הדברים
11 מתנהלים במציאות, במציאות רוב האנשים מתחמקים ממוסד האפוטרופוסות שהם לא
12 נזקקים לו. ש: ולכן את לא הזכרת את זה? ת: אני לא עושה את זה באופן אוטומטי, לא"
13 (עמ' 305, ש' 25-27).
14
- 15 ההסבר אינו נקי מספקות, שהרי הרופאה לא ראתה מסמכים משפטיים וכלכליים של המנוח
16 (עמ' 25, ש' 8-10), היא אינה יודעת שהמנוח עשה יפמ"כ ו/או שהנתבעת 1 היא מיופת כח
17 ביפמ"כ ו/או איזה הוראות ניתנו במסגרתו (עמ' 21, ש' 18-22; עמ' 22, ש' 2-4). העדר ההמלצה
18 אפא חותר תחת טענת ההחמרה.
19
- 20 מכל מקום, הרופאה טענה כי לא ניתן בהכרח להקיש מכשירות לעניין אחד על כשירות לעניין
21 אחר: "תראה אני יכולה להקיש שאדם שיש לו קושי לנהל ענייני יום יום פשוטים, עלול
22 להיות לו גם קושי בדברים מורכבים יותר" (עמ' 20, ש' 17-18), אך לצד זאת הוסיפה: "אדם
23 יכול להיות כשיר לנושא אחד ולא כשיר לנושא אחר" (עמ' 17, ש' 9-12).
24
- 25 ג. מחלוקת על משמעות ניקוד במבחנים שנערכו למנוח –
26
- 27 כאמור, הובאו על ידי הנתבעות מסמכים רפואיים של המנוח. יוער כי מסמך מיום 6.3.2019
28 הוא מכתב סיכום שחרור רפואי המתייחס לאשפוז בין התאריכים 3.3.2019 - 6.3.2019 על רקע
29 אירוע חריף של בלבול והפרעה בדיבור שנמשכו מספר שעות (עמ' 1, 3 נ/ח).
30
- 31 **במסמך מיום 25.10.2018 נאמר כי:** "ממצאי הבדיקה, בנוכחות דיווח על צמצום תפקודי
32 ושיוניים התנהגותיים, מתאים לדמנציה קלה. מבחינה אטיולוגית, נראה כי קיימת אבחנה
33 מבדלת בין מחלת כלי דם קטנים ותהליך ניווני ראשוני. תמונת המיפוי יכולה להתאים ל
34 FRONTO TEMPORAL DEMMENTIA, PRIMERY PROGRESSIVE) FTD– PPA
35 (APHASIA) אולם הקליניקה אינה חד משמעית" (עמ' 48-49 נ/ו).
36
- 37 **במסמך מיום 18.2.2019 נאמר כי:** "הרושם הוא כי מדובר באטיולוגיה של מחלה ניוונית
38 ראשונית" (עמ' 54 נ/ז).
39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 במסמך מיום 6.3.2019 נאמר כי: "בן 74 הסובל מדמנציה פרוגרסיבית (באבחנה מבדלת
 2 FTD מול AD)" (עמ' 3 נ/ח).
- 3
- 4 במסמך מיום 18.3.2019 נאמר כי: "ירידה קוגניטיבית מהירה...כנראה אלצהיימר, או
 5 דמנציה פרונוטו טמפורלית או דמנציה וסקולרית" (נ/ט).
- 6
- 7 52. כאמור במסמכים הרפואיים, במהלך תקופה של כ-4.5 חודשים נערכו למנוח מבחנים משני
 8 סוגים (מינימנטל, MOCA).
- 9
- 10 53. הרופאה הסבירה כי "יש הבדל מאוד גדול בין מינימנטל ו'מוקה' " (עמ' 38, ש' 17): בדיקת
 11 מינימנטל "הוכחה כיעילה למעקב...ספציפית באלצהיימר, ... בשום פנים ואופן אי אפשר
 12 לבסס עליה אבחנה של ירידה קוגניטיבית" (עמ' 31, ש' 1-5; עמ' 294, ש' 7), לעומת זאת
 13 בדיקת MOCA "יש לו יתרון על פני מיני מנטל בעיקר בתחומים של תפקודים ניהוליים,
 14 אז זו בדיקה יותר רגישה. מיני מנטל הוא כמעט מחמיץ לחלוטין תפקוד של אונה קדמית
 15 שבאלצהיימר זה בסדר, אבל במחלות אחרות זה פחות טוב אז אני חושבת שה'מוקה' הוא
 16 יותר...לא תמיד יותר רגיש, אבל במקרה הזה אני חושבת שהוא יותר רגיש" (עמ' 39, ש'
 17 12-5); אישרה כי קצב הירידה של מינימנטל הינו 1-2 נקודות בשנה "זה הממוצע במחלת
 18 אלצהיימר" (עמ' 38, ש' 14) וכי ישנם מחקרים שמדברים על החלוקה הבאה במינימנטל:
 19 "26-30 תקין, 20-25 ירידה קוגניטיבית קלה, 15-20 ירידה קוגניטיבית בינונית, 10-15
 20 חמורה, 05- חמורה ביותר. האם זו החלוקה? ... ת: במחלקת אלצהיימר קיימים מחקרים
 21 כאלה" (עמ' 295, ש' 1-6) אך טענה כי ישנם גם מאמרים "שמתנגדים לחלוקה הדיכוטומית
 22 הזאת" (עמ' 32, ש' 9-8).
- 23
- 24 54. נכתב במסמכים הרפואיים כי הנורמה לגילו והשכלתו של המנוח במבחן מינימנטל היא 29/30
 25 (נ/ט), יש ירידה בניקוד מ-26/30 ביום 25.10.2019 (עמ' 49 נ/ו) ל- 25/30 ביום 18.3.2019 (נ/ט).
 26 כאמור, בין לבין מבחני מינימנטל נערך למנוח מבחן MOCA שבו השיג ניקוד 17/30 (עמ' 54
 27 נ/ו).
- 28
- 29 55. בענייננו, התובעים הביאו מאמרים על כך שהניקוד במבחן MOCA 17/30 שקול כנגד ניקוד
 30 23/30 במינימנטל. הנתבעות לא הביאו מאמרים אחרים (ת/10; עמ' 42, ש' 2-3, עמ' 291, ש'
 31 30- עמ' 292 ש' 13).
- 32
- 33 בנוסף, התובעים הביאו הקלטה של שיחה שהתנהלה בין המנוח והתובע 1 ביום 31.1.2019, קרי
 34 18 ימים לפני הבדיקה אצל הרופאה, במסגרתה מדבר המנוח על ענייני הכלכליים, רכוש,
 35 צוואתו, יורשיו (רי הודעה על צירוף מסמך (תמלול) מיום 6.10.2022 ת"ע 6421-09-20). יוער, כי
 36 יצוין, כי על אף הסכמת ב"כ הצדדים (עמ' 287, ש' 9-17), הרופאה סירבה להתייחס לתוכן
 37 ההקלטה שהועבר מבעוד מועד לעיונה: "אני לא רוצה לנתח תמלול של אדם ולפי זה להגיד
 38 אם היה לו דמנציה או לא היה לו דמנציה" (עמ' 286, ש' 4-14), "אין לי אפשרות לתת לך
 39 חוות דעת...אני חושבת שזה מאוד לא מקצועי לתת חוות דעת על סמך תמלול של שיחה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 כלשהי" (עמ' 287, שי 18-21), "ש: האם את סבורה שהדם הזה שמדבר פה הוא מודע להרכב
 2 יורשיו, כן או לא? ת: אם אני מומחית מטעם בית משפט ואני מקבלת שיחה כזו אני לא
 3 חושבת שזה מספיק בשביל לתת חוות דעת מקצועית...אתה מבקש ממני משהו שהוא לא
 4 נכון...ש: את טוענת שהאדם שמדבר פה, יש מצב שהוא לא מודע ליורשיו? ת: לא, אני
 5 אומרת שיש מצב שכן ויש מצב שלא, ואני לא יכולה כרופאה...אני לא שאלתי פה את
 6 שאלות לחוות דעת משפטית, לא שאלתי" (עמ' 287, שי 31-33, עמ' 288, שי 3, 8, 9-24), "ש: מה
 7 הנטייה? ת: לא, זה לא עניין של נטייה. ש: זה אדם שמודע למי הם יורשיו כן או לא? ת:
 8 אני לא יודעת להגיד לך, לא יודעת להגיד לך, לא, אני גם לא חושבת שהתפקיד שלי
 9 בחיים זה לדעת אם אדם מודע למיהות יורשיו או לא" (עמ' 289, שי 1-6), "ש: יש משהו
 10 יותר מסתבר, מה יותר סביר, שזה אדם כשיר או לא כשיר? ... ת: אי לא יודעת להגיד
 11 לך" (עמ' 289, שי 28-31).
- 12
- 13 56. לאור האמור לעיל, לא נמצאו תימוכין לטענתה של הרופאה כי "להשוות בין מינימנטל
 14 ל'מוקה' ולמדוד את הירידה הזאת בנקודות זה דבר לא נכון" (עמ' 40, שי 2-3) והאמירה
 15 "אני לא חושבת שזה נכון להגיד שבכלל אין ספק, אבל גם האמירה ההפוכה היא לא
 16 נכונה" (עמ' 36, שי 10-21) אינה מסייעת לנתבעות שהנטל לכתחילה מוטל לפתחן.
 17
- 18 57. במצב דברים כזה, כאשר הנתבעות, וטעמן עמן, אף נמנעו מלעתור למינוי מומחה מטעם בית
 19 המשפט למצער בנקודה הספציפית הזו, הימנעותן ופועלת לחובתן [ע"א 795/99 פרנסואה נ'
 20 פוזיס, פ"ד נד (3) 107 (2000)]. הדברים נכונים ביתר שאת, כאשר וכיוצא מחקירתה של
 21 הנתבעת 1, המידע הובא לידיעת גורמי רפואה בימים 6.3.2019 ו- 18.3.2019 מפי הנתבעת 1:
 22 "אז בשני המקרים בבית חולים רשמו את כל הפרטים א.קיי? ש: שמי אמר? ת: שאני
 23 אמרתי" (הנתבעת 1- עמ' 153, שי 30-31, עמ' 154, שי 4). כלומר, ישנה, שוב, אפשרות להטייה לרעה
 24 של תוצאות מבחנים שנערכו למנוח על ידי רופאים אחרים, ובכל זאת הושג הניקוד שהושג
 25 בבדיקה ביום 18.3.2019.
 26
- 27 58. המוטעם מכל המקובץ: לא מן הנמנע כי מדובר בירידה זמנית ביכולות הקוגניטיביות של
 28 המנוח, שלא בהכרח נתנה אותותיה במועד עשייתה של הצוואה.
 29
- 30 59. לאור האמור לעיל, מקובלת עליי טענת התובעים, כי גם בהנחה שהמסמכים הרפואיים של
 31 הרופאה וחקירתה היו הראיות היחידות לא הורם נטל השכנוע.
 32
- 33 ניתן ללמוד מהראיות והעדויות שהירידה הקוגניטיבית לא פגעה ביכולת לעשות צוואה –
 34
- 35 60. כאמור, המנוח היה חולה בדמנציה, ומצבו הקוגניטיבי לא היה קבוע והשתנה מזמן לזמן:
 36 "ש(בין שתי הבדיקות היה נראה לי אז שיש החמרה במצב שלו" (עמ' 297, שי 31; עמ' 312,
 37 שי 14; עמ' 312, שי 14).
 38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 כנלמד, בבירור, מחומר הראיות, ההתדרדרות במצב לא בהכרח מלמדת על העדר קוגניציה
2 **בכלל ולעשיית צוואה בפרט, במועד שנעשתה הצוואה; להלן אפרט נימוקיי:**
3
- 4 **ראשית**, הרופאה העריכה כי המנוח סבל מדמנציה עם מאפיינים של פגיעה בתפקודים
5 הפרונטליים (עמ' 315, ש' 8-9), כאשר: "(ו) בדמנציות מהסוג הזה, פרונטליות, זה באמת מצב
6 שבו יש שינויים התנהגותיים שיכולים לבוא לידי ביטוי לפעמים בתחומים שונים של
7 החיים, זה לא משהו שהוא אחיד לכולם" (עמ' 298, ש' 3-6).
8
- 9 הגם שנקודת ההתחלה של המנוח במועד עשייתה של הצוואה אינה מיטבית, הבהירה הרופאה
10 כי: "זה לא אומר שכל בן אדם עם אבחנה של ירידה קוגניטיבית או דמנציה אפילו על
11 רקע מחלה כזו או אחרת לא יכול לעשות את זה, זה לא אוטומטי" (עמ' 316, ש' 24-27); כי
12 בהחלט יתכנו תנודות ביכולות הקוגניטיביות: "המון דברים משפיעים על התפקוד
13 הקוגניטיבי, גם המחלה, גם הרבה דברים שהם באים והולכים. ש: **זאת אומרת שיכול**
14 **להיות שהוא לא יהיה כשיר ביום אחד כי למשל התפקודים שלו הם במצב מאד מאד**
15 **קשה בגלל שזו מחלת חוס, בגלל כל מיני בעיות אחרות.** ת: כן. ש: **ושבוע אחר כך הוא**
16 **כבר כשיר לעשות צוואה ולהיפך?..** ת: אז זה גם תלוי בחומרת המחלה הניוונית שברקע.
17 ש: **אבל תאורטית אפשר.** ת: בוודאי" (עמ' 308, ש' 26-27, עמ' 310, ש' 6).
18
- 19 הרופאה לא מיקמה את מצבו של המנוח בקצוות "הוא לא ב-100, והוא לא ב-0... איפה
20 שהוא באמצע בתחומים שונים, עם יכולות שונות בכל תחום, ש: **כשיר לחלוטין הוא**
21 **לא, הוא לא כשיר לחלוטין לכל דבר?** ת: זה לא עניין של כשירות, זה עניין של בדיקה
22 קוגניטיבית, הבדיקה הקוגניטיבית שלו היא לא תקינה לגילו, היא חריגה לגילו, אז הוא
23 לא בריא מבחינה קוגניטיבית, אבל זו אמירה מאד מאד כללית" (עמ' 318, ש' 8-22),
24 ובנסיבות העניין אינה יכולה לקבוע שהמנוח איבד את כשירותו לעשיית צוואה: "אני לא
25 יודעת לומר לך האם בהיבט של צוואה האם שם הוא ידע בדיוק או לא" (עמ' 298, ש' 6-
26 5).
27
- 28 **שנית**, ואכן, הונח בפניי צבר ראיות ועדויות על התנהלותו של המנוח במועד עשיית הצוואה
29 ואף לאחריה, אינן תומכות בכך שנפגעה כשירותו של המנוח לכתוב צוואה במועד שבו נערכה
30 הצוואה משנת 2019; אפרט.
31
32
33
34
- 35 **המנוח והתובעים –**
- 36
- 37 על פי עדותו של עו"ד י. ברין, נודע לו מהמנוח על מחלתו בשלב מאוחר: "ש: **הוא אמר לך**
38 **שהוא חולה?** ת: בשלב הרבה יותר מאוחר... אולי בסוף 2020, אני חושב. אני לא יכול
39 לזכור" (עמ' 198, ש' 7-8, 12; עמ' 100 סעיף 1 ת/9), וכי הוא לא שמע מהתובעים שהמנוח חולה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 בדמנציה אלא על כך שהופעל יפמ"כ בעניינו של המנוח בסביבות חודש מאי 2019 "חסוי זה לא
 2 אומר שהוא היה כבר חולה, זה שעשו אותו חסוי" (עו"ד י. ברין- סעיף 4 לתצהיר; עמ' 201,
 3 ש' 21-1, 31, עמ' 202, ש' 1-5, 11-12; ר' גם התובע 1- עמ' 258, ש' 21-2).
- 4
- 5 67. ערה אני להתכתבות בין התובע 1 והנתבעת 1 במסגרתה התובע 1 מסכים לטענתה בהתכתבות
 6 ביום 8.2.2019: "The cognitive is not clear" (עמ' 257, ש' 15-20). עם זאת, מהימנה עליי
 7 עדותו של התובע 1: "אני הנחתי שכל מה ש O אומרת לי זה שקר. למען האמת בהתאם למה
 8 שאבא שלי אמר לי שהיא מתייעצת עם עורך דין. אני מניח שזה אתה" (עמ' 258, ש' 4-6).
 9 על כן, כאשר המנוח עצמו לא רואה אצלו מגבלה לעשיית צוואה, לא טורח בעצמו לידע את עו"ד
 10 י. ברין, מדוע יידעו התובעים לבקש חוות דעת לעשיית צוואה בטרם עשייתה?
 11
- 12 **עדוּתה של הנתבעת 1 אודות מצבו של המנוח –**
 13
- 14 68. על פי עדותה של הנתבעת 1, במועד שנעשתה הצוואה המנוח "לא היה מסוגל להבין דבר
 15 צוואה" (סעיף 27 לתצהיר).
 16
- 17 69. עדוּתה של הנתבעת 1 נסתרה אל מול הגרסה שלה עצמה. להלן אביא דוגמאות:
 18
- 19 70. לדוגמא: הנתבעת 1 טוענת כי המנוח לא הבין את הסיטואציה: "היה מבולבל, ... לא ידע מה
 20 קורה איתו" (עמ' 140, ש' 2), "חייפּש ג'וקים בלילה" (עמ' 140, ש' 9), היה נתון ללחץ אינטנסיבי
 21 מצד התובע 1: "שמע כל הזמן "טחינה", מהבוקר עד הערב, א שחן אותי" "מהרגע שהבן
 22 שלו הגיע...סוף ינואר" (עמ' 115, ש' 12-19; עמ' 140, ש' 21; עמ' 141, ש' 2-6; עמ' 138, ש'
 23 29; עמ' 139, ש' 15-16, 19-21).
 24
- 25 71. הנתבעת 1 טענה, כי בראותה את המתח והסערה של המנוח, היא קיבלה עצה מהרופאה "בן
 26 אדם שחולה במחלה הזאת, צריך לזרום איתו. צריך להסכים עם מה שהוא אומר, להשקיט
 27 אותו, לברור את המילים" (עמ' 140, ש' 27-32). בהתאם לעצה היא לא התעמתה עם המנוח
 28 או הזהירה אותו מפני התובע 1: "לא אמרתי לו, כי אסור להגיד להם את זה" (עמ' 141, ש'
 29 11-10).
 30
- 31 72. ואכן, בזמן אמת, בהתכתבויות שהוחלפו בין הנתבעת 1 והתובע ביום 4.2.2019, נותנת הנתבעת
 32 1 את ברכת הדרך, למרות החשש ממעשיו של המנוח:
 33
- 34 "A you can go and be with G with my blessing" (עמ' 72 ת/6)
 35
- 36 "Now I am the traitor It's against me...Exactly he can do something extreme and
 37 then we have a problem I am trying to minimize the problem..." (עמ' 74-73 ת/6).
 38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1 "The big things like his ability to analyze the market this kind of things he can't do
 2 it anymore. He feels it so he covers it a little. ...6 months ago it was there but not
 3 so strong...comes in waves some are strong sometimes light... when he talks on
 4 78-77 (עמ' 77-78) money he is clear still...the rest of the staff his head is muddled up... "
 5 (ת/6).

6
 7 לצד זאת, הציעה הנתבעת 1 הצעה לתובע 1 (עמ' 231, ש' 5, 7, 11, 22-23, עמ' 233, ש' 5-8), וכך
 8 כותבת הנתבעת 1 (עמ' 74-76 ת/6), וכך היא כותבת (עמ' 74-76 ת/6):
 9

10 "A I give my word of honor I will look after your interest and your brothers
 11 because I feel and I know you deserve it. And don't forget you have a super clever
 12 sis that is not greedy and she also will look after you. So let's hope he doesn't go
 13 totally crazy"

14
 15 "A before you do things hastily I have an idea for you and Z and J that will secure
 16 your money and he can't do a thing"

17
 18 "I will also try and find out what agreement we can do among us about the money
 19 ok??... That **will** good for all of us"

20
 21 73. בחקירתה הכחישה הנתבעת 1 כי נתנה את ברכת הדרך לעשיית צוואה (עמ' 164, ש' 30),
 22 וכשנשאלה האם כאשר אמרה WILL התכוונה ל"רצון" ולא ל"צוואה", הסבירה כך: " His
 23 Will אני לא יודעת מה כתבתי, אני לא יודעת מה היה, אבל לא ידעתי על קיום צוואה.
 24 ש: תסבירי לנו. ת: שיהיה רצונו, אולי האנגלית שלי לא טובה. ש: התכוונת ל**WILL** במובן
 25 של רצון ולא התכוונת ל **WILL** במובן של צוואה? ת: רצון, שהוא יעשה מה שהוא רוצה,
 26 העיקר שיהיה שקט... ש: כשכתבת פה **WILL** אז למה התכוונת? ת: לא יודעת, זה רצון
 27 ש: זה רצון, לא צוואה? ת: לא" (עמ' 164, ש' 28-28 עמ' 165, ש' 18).
 28

29 74. אין הגיון בהסבר של הנתבעת 1 הן לנוכח הקונטקסט הכולל של ההתכתבות (מבחינה לשונית),
 30 ובמיוחד לנוכח העובדות כדלקמן:
 31

32 - הנתבעת 1 יודעת על הסכם הממון ויודעת מן הסתם על ההוראה לפיה "הסכם שיעמוד
 33 בתוקפו אלא אם יסכימו הצדדים מפורשות ובכתב אחרת" (עמ' 104, ש' 16, 19, 29, 31;
 34 והואיל שני ת/3).
 35

36 - הנתבעת 1 יודעת על ההצהרה מיום 28.7.2016 לפיה "בשנת 2018 חודש יולי 31 עד
 37 דצמבר 2018 החשבון של O... יעבור חזרה ל G.. במידה ויחליט כך ו/או לחלופין

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 יחליט להצטרף לחשבון כשותף מלא או להעביר חלק מהכסף לחשבון אחר. כל
2 בקשה שלו תכובד" (להלן – **ההצהרה**) (ת/4; מר י.ר- עמ' 69, ש' 16).
3
4 - הנתבעת 1 יודעת על טופס שנועד להעביר את הכספים בחשבון ע"ש הנתבעת 1 בבנק UBS
5 בחודש מרץ 2018 לידי המנוח במלואם: "Please accept this letter as my
6 instruction to transfer cash and assets, all the cash and assets" (נספח א'
7 לתשובת המתנגדות לכתב התגובה שהוגש מטעם המבקשים לכתב ההתנגדות לצוואה מיום
8 30.11.2020; הנתבעת 1- עמ' 102, ש' 24-25, עמ' 106, ש' 31, עמ' 107, ש' 3, 25-26, 32, עמ'
9 107, ש' 1-2), בנוסף, היא אף יודעת על נספח נוסף מחודש מאי 2018 "להעברת (חלק)
10 מהזכויות מחשבון O לחשבון G ז"ל" ושהועבר סך של 11.9 מיליון דולר (סעיף 26.4
11 ונספח ב' לתשובה הנ"ל; הנתבעת 1- עמ' 108, ש' 27-29, עמ' 109, ש' 3, 9, עמ' 111, ש' 32-
12 30).
13
14 - הנתבעת 1 יודעת על הצוואה משנת 2018 אך לגרסתה אין היא יודעת מה המנוח מוריש
15 לה: "מבחינתו של המנוח אתם דיברתם על הכסף, מה הוא מוריש לך או דברים כאלה
16 או לא? ת: לא דיברנו. ש: ב"סטייט אוף מיינד" שלו, כל הכסף הוא שלו והוא מוריש
17 אותו כאוות נפשו? ת: בדיוק" (עמ' 116, ש' 32, עמ' 117, ש' 12-13).
18
19 - הנתבעת 1 טוענת כי אינה מודעת לרצונותיו החדשים של המנוח: "הוא לא אמר לי בחיים
20 שלו שהוא רוצה להתגרש ממני או שהוא רוצה לעשות לי איזושהי תביעה" (עמ' 148,
21 ש' 9-13).
22
23 - התובע 1 אינו יודע על תוכן הצוואה משנת 2018 (התובע 1- עמ' 232, ש' 24-25, עמ' 233, ש'
24 16).
25
26 75. לאור האמור לעיל, אני תמהה מדוע תציע הנתבעת 1 הצעה כלשהי ביום 4.2.2019, אם לשיטתה
27 המנוח אינו מסוגל במצבו לעשות צוואה?
28
29 76. לדוגמא: בזמן אמת הנתבעת 1 בעצמה כותבת על תנודתיות במצבו הקוגניטיבי של המנוח (עמ'
30 78-77 ת/6):
31
32 "The big things like his ability to analyze the market this kind of things he can't do
33 it anymore. He feels it so he covers it a little. ...6 months ago it was there but not
34 so strong...comes in waves some are strong sometimes light... when he talks on
35 money he is clear still...the rest of the staff his head is muddled up... "
36
37 77. לדוגמא: הנתבעת 1 פונה לקבל ייעוץ משפטי בסוף פברואר 2019 (עמ' 120, ש' 7; עמ' 141, ש'
38 20-19).
39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

78. אמנם, טוענת הנתבעת 1 כי הפנייה נעשתה לצורך ספציפי: "מתי שרציתי להפעיל את ייפוי הכח המתמשך" (עמ' 120, ש' 3), ולא מסיבה הקשורה לגרושין או צוואה חדשה: "ש: מתי ידעת שהוא הלך לעשות צוואה? ת: חודשים אחרים" (עמ' 143, ש' 3-8, עמ' 144, ש' 1, עמ' 148, ש' 9-17). עם זאת, מחומר הראיות מתברר כי בזמן אמת הנתבעת 1 מודעת היטב לרצונו של המנוח להתגרש ממנה: "Yes that's why he must be crazy considering divorce from me. But I am not going to leave him, I will try my best, that he will do this last things of the will and relax..." (עמ' 79, ת/6). עוד מתברר כי המנוח, באמצעות עו"ד י. ברין, העלה טענה על כך שהנתבעת 1 פעלה לרוקן כספים בחשבון המשותף וליטול מזומנים שלו (ת/8 מיום 8.4.2019). התייחסותה של הנתבעת 1 לכך הייתה כללית ("תוכן מכתבך אינו במקומי" - עמ' 99 ת/9) על אף שבאמתחנה טענות קונקרטיות כאלה ואחרות (עמ' 175, ש' 30-12; עמ' 176, ש' 14-32, עמ' 177, ש' 1-15; עמ' 178, עמ' 24-17).
79. לאור האמור לעיל, אני תמהה מדוע הנתבעת 1 אשר סבורה כי מוחו של המנוח "מתעתע בו" (סעיף 25.2 לתצהיר), אינה מתייחסת בביטול לאמירותיו של המנוח בחודש פברואר 2019?
80. לדוגמא: הנתבעת 1 טענה כי "אין שום סיכוי כי המנוח יכול היה לתת את הפרטים המפורטים בצוואה מקולו... ליצור את ההתקשרות עם העו"ד... למסור פרטים מגרונו" (סעיפים 35.1-35.2 לתצהיר). הנתבעת 1 הסבירה שהמנוח היה "מבולבל... כבר לא יודע להגיד משפטים שלמים" (עמ' 114, ש' 22, 26-27), והוא, ברמה הטכנית, לא היה מסוגל למסור מידע לעו"ד י. ברין לעת פגישותיהם (עמ' 148, ש' 20-24).
81. בחקירתה הודתה הנתבעת 1 בנכונותם של דברים שנאמרו לעו"ד י. ברין (שהמנוח היה מנותק מיי-עמ' 144, ש' 20; שהמנוח מאוד אוהב את הנתבעת 2 - עמ' 144, ש' 22; שהמנוח נתן לנתבעת 2 לאורך חייה רכוש וזכויות בלי לומר כמה (עמ' 118, ש' 7-13; עמ' 144, ש' 23-31, עמ' 145, ש' 4, 15, 22, 30; שהמנוח ערך ביטוח חיים בשוויץ - עמ' 146, ש' 2-6). הנתבעת 1 גם העידה שהתובעים לא ידעו מאומה מהמנוח אודות הכספים: "G לא נתן אף פעם, שאף אחד מהבנים לא ידע כלום" (עמ' 113, ש' 22-23; עמ' 137, ש' 9-12); טענה כי התובע 1 "בא במרמה", נמצא בישראל בין 27.1.2019 ל-14.2.2019 (עמ' 129, ש' 30 - עמ' 130, ש' 3), וניצל את שהותו בדירה "לקח ניירת, ודרך הניירת הזאת הוא ידע פרטים" (עמ' 113, ש' 26-27, עמ' 137, ש' 22-23), אך אישרה כי לא ראתה את האירוע מתרחש (עמ' 130, ש' 9-11, 19-20).
82. לאור האמור לעיל, הלכה למעשה לא נסתרה עדותו של התובע 1 על כך שהמנוח הביא לידיעתו מידע על הכספים שהועברו ובחלקם הוחזרו, אך לא סכומים מפורטים: "הוא מעולם לא אמר לי את הסכומים האלה עד ינואר 2019", "היה לי מושג כללי שכסף לא הוחזר בהתאם לרצונו... הוא לא דיבר על סכומים ספציפיים רק לאחר מכן" (עמ' 236, ש' 7, עמ' 237, ש' 6, 9, 28-26, עמ' 238, ש' 16, 27, 24, 27, עמ' 240, ש' 6; התובע 1 - עמ' 238, ש' 27), על כך שהמנוח מסר לתובע 1 את המסמכים (התובע 2 - סעיף 34; הנתבעת 1 - עמ' 130, ש' 30-31, עמ' 131, ש' 10-11; התובע 1 - עמ' 243, ש' 23), ועל כך שהוא לא נכח בפגישה בין המנוח ועו"ד י.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 ברין ביום 4.2.2019 (התובע 1- עמ' 244, ש' 19-20, 25, 21-32, עמק 245, ש' 18; עו"ד י. ברין-
2 עמ' 200, ש' 16, עמ' 203, ש' 28, עמ' 204, ש' 13-15).
- 3
- 4 83. יוצא מהאמור לעיל, כי היחיד שיכול להעביר את הנתונים לתובע 1 אודות הכספים והגניבה
5 המיוחסת לנתבעת 1 זה המנוח.
- 6
- 7 84. לדוגמא: כנזכר, יפמ"כ הופעל ביום 6.3.2019. במאמר מוסגר, יוער, כי לשיטתה של הרופאה
8 המסמך מיום 18.2.2019 אינו חוות דעת. על כן, לא ברור כיצד ניתן אישור להפעלת יפמ"כ על
9 בסיס זה (עמ' 21 נ/ד)
- 10
- 11 85. הנתבעת 1 העידה כי יידעה את המנוח שהופעל יפמ"כ: "אחרי שזה התקבל, אחרי
12 שהאפוטרופוס הכללי החליט, ... אז יידעתי אותו... במרץ" (עמ' 120, ש' 20-24), כי לא יידעה
13 את האנשים המופיעים ביפמ"כ כימיודעים על אף שהיא יודעת מה כתוב ביפמ"כ (הנתבעת 1-
14 עמ' 119, ש' 29, עמ' 120, ש' 17-19, עמ' 121, ש' 2-4, עמ' 150, ש' 25), וכי יידעה "מתושהו
15 במרץ" את מר י.ר. (מר י.ר. - עמ' 116, ש' 3).
- 16
- 17 86. הנתבעת 1 מודעת לעובדה כי עו"ד י. ברין נמצא בתמונה, והיא אף מודת שיש תכנית למנוח
18 להיפגש בליווי עו"ד י. ברין עם עו"ד נוסף בחודש מרץ (עמ' 121, ש' 16-18, 27, עמ' 122, ש' 9).
- 19
- 20 87. בנסיבות אלה, כאשר הנתבעת 1 בעצמה טוענת כי המנוח "הוא כנראה כבר לא היה בכוחותיו,
21 הוא לא הבין כנראה" את עניין הפעלת יפמ"כ (עמ' 120, ש' 26-27), ניתן היה לצפות שהנתבעת
22 1 תודיע לעו"ד י. ברין על עצם הפעלת יפמ"כ. יוער כי עו"ד י. ברין העיד שנודע לו על יפמ"כ
23 מבי"כ הנתבעות בחודש אפריל 2019 (עמ' 199, ש' 20, 23-24) ובשלב הזה: "לא היה לי מה
24 לעשות איתו יותר. אני לא הייתי צריך לעשות שום דבר" (עמ' 203, ש' 11-12). ההימנעות
25 של הנתבעת מליידע את עו"ד י. ברין, על פניו מתיישבת עם הבנה על כשירותו של המנוח וניסיון
26 למנוע פעולה משפטית על הביטול המתבקש מכך לעניין כשירותו בזמן אמת.
- 27
- 28 88. יוער, כי ישנן עדויות סותרות לגבי יידוע התובעים על הפעלת יפמ"כ. העידו התובעים כי
29 התוודעו למסמך, אך לא הבינו תוכנו: "ראיתי את זה רק במאי 2019 כשבאתי לבקר וס
30 הראתה את זה אבל זה היה בעברית ולא יכולתי לדעת מה התוכן שלו" (עמ' 226, ש' 30-
31 29; התובע 2- סעיף 46 לתצהיר). מנגד, העידה הנתבעת 1 כי: "(ש)הוא מבקש בקשה מאוד
32 ברורה לא ליידיע את ילדיו. הוא כותב את זה בפירושו, ואומר את זה עם השמות שלהם
33 המלאים. ש: זאת אומרת שפעלת לפי ההוראות שלו? ת: פעלתי" (עמ' 150, ש' 15-21;
34 התובע 1). לפיכך, כשזוהי גרסתה של הנתבעת 1, אין יכולות הנתבעות להעלות טענה על אוזלת
35 היד של התובעים לפעול לבטל את המסמך חרף טענתם שהמנוח כשיר (סעיף 4.7 לסיכומי
36 התשובה).
- 37
- 38 89. הנה כי כן, גרסתה של הנתבעת 1 נסתרה אל מול עדותה, אשר הותירה רושם בלתי מהימן.
- 39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

עדותה של הנתבעת 2 –

- 1
 2
 3 90. בעדותה של הנתבעת 2 יש תיאורים על התרשמותה של הנתבעת 1 ממצבו של המנוח, כדלקמן:
 4 בחודש דצמבר 2018: "כבר אין לנו שיחות רגילות, התקשורת יותר ויותר ירודה, מצבו
 5 של אבי משתנה רק לדעה"; בחודשים ינואר-פברואר 2019: "לא היה ממוקד, דיבר בצורה
 6 לא הגיונית ולא לוגית...היה ניכר לחלוטין שמשהו ממש לא בסדר עם אבא... היה
 7 מבולבל לחלוטין, דיבר לא לעניין, פותח פתח לאנשים עליהם מעולם לא סמך"; בחודש
 8 מרץ 2019: "אמר דברים שלא מחוברים למציאות" (סעיפים 10, 12.4, 13.3 לתצהיר). עוד
 9 העידה כי "בין לבין המשיכו Z-ו-A להטריף את אבא...דבר שהכניס את אבא לסחרור
 10 בלתי נגמר, כשהוא שוב מתחיל להתעסק ולדבר על כסף, כסף וכסף" (שם, סעיף 15).
 11
 12 91. הנתבעת 2 לא שללה אפשרות שהמנוח היה מדבר עם מר י.ר. (עמ' 75, ש' 8, 21-25) והשיחות
 13 היו, לשיטתו של מר י.ר. "מקצועיות" (עמ' ש'); טענה בעצמה שהמנוח טען בשיחה ביום
 14 12.2.2019 "שאמא לא בסדר וכעס עליה.. לאחר מכן הוא שינה את דעתו ואמר שנראה לו
 15 שהוא עצמו עשה משהו לא בסדר" (סעיף 12.3 לתצהיר); העידה שהמנוח היה "טרוד עם כל
 16 מיני דברים, ופתאום אתה שומע אותו מדבר על כסף, מנסה להעביר כסף... הוא נתן כל
 17 מיני סיבות לכל מיני דברים... (עמ' 97, ש' 4-5, 14-28).
 18
 19 92. יוצא מעדותה של הנתבעת 2, כי המנוח היה מודע לרכושו, ליורשיו וצוואה המנסלת את
 20 הנתבעת 1. על כן, ולא בכדי, אין בתצהיר הנתבעת 2 טענה מפורשת על העדר כשירות להבין
 21 בטיבה של צוואה.
 22
 23 **עדותו של עורך הצוואה, על פגישותיו עם המנוח בימים 4.2.2019 ו-10.2.2019 –**
 24
 25 93. עו"ד ונוטריון י. ברין הכין את הסכם הממון עליו חתמו בפניו בני הזוג בשנת 1997 (ת/3;
 26 הנתבעת 1- עמ' 141, ש' 25-26) ומאז נמצא בקשר ספורדי עם המנוח, אותו יזם המנוח (עמ'
 27 198, ש' 20-24).
 28
 29 94. בעדותו תאר עו"ד י. ברין את שלל הפעולות שעשה המנוח, לפני ובמהלך הפגישות שהתקיימו
 30 ביניהם, לצורך עריכת הצוואה, כדלקמן:
 31
 32 **המנוח יזם שיחות וקבלת מידע:** "התקשר אליי ואמר לי שהוא רוצה לעשות צוואה. הוא
 33 דיבר איתי אפילו פעמיים שלוש בטרם שהוא בא אליי למשרד...שאל אותי ככה או שאל
 34 אותי ככה ושאל אותי כמה זה יעלה לוי" (עמ' 199, ש' 30-31 עמ' 200, ש' 1, 19, עמ' 203, ש' 21;
 35 התובע 1- עמ' 242, ש' 29, עמ' 243, ש' 1; עו"ד ד. ברין- עמ' 184, ש' 26);
 36
 37 **המנוח עמד על רצונו אודות תוכן הצוואה:** "הוא התווכח על פרטים. אני ניסיתי לשכנע אותו
 38 לא להדיר את בנו מהצוואה..., והוא הסביר ונימק ולא עזב, ככה הוא, ככה זה רצונו"
 39 (עמ' 204, ש' 19-22);

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
2 המנוח הסביר את הרציונאל מאחורי הסיבה להעדר ציווי לנתבעות: "היא (הנתבעת 1- ס.א.)
3 נטלה ממני 7,000,000" (עמ' 195, ש' 31- עמ' 196, ש' 3, 30; עמ' 197, ש' 4), "נתן לה (לנתבעת
4 2- ס.א.) 10,000,000 דולר בחייו, קנה לה דירה או משהו כזה, לכן הוא רוצה לתת את
5 היתר לבנים" (עמ' 197, ש' 32- 30; סעיף 26 לתצהיר);
6
7 המנוח שמע את הצוואה ולא חתם עליה כלאחר יד: "ש: קיבל את הצוואה, מחזיק אותה
8 ביד, אתה מקריא לו, הוא חותם? ת: לא, לא, לא. א' דיברנו קודם, הקראתי לו יותר מפעם
9 אחת, ו-ב' לפני שהוא חתם, הוא לקח את הנוסח איתו אליו, הוא אמר שהוא רוצה לישון
10 על זה יום יומיים ואז הוא יחזור אליי .. ואז הוא אמר לי שזה בסדר" (עמ' 206, ש' 9-13,
11 17-16);
12
13 המנוח הביע רצון לחתום על הצוואה וחתם עליה: "הוא חזר, ואז שוב ישבנו והקראתי מילה
14 במילה כדי לוודא. ואז הוא אמר אני חותם, וחתם" (עמ' 205, ש' 3-5, 14-16, 25; עמ' 206,
15 ש' 19-16).
16
17 95. הנתבעות טוענות על סתירות המלמדות, לשיטתן, על העדר מודעות המנוח להיקף רכושו. איני
18 קבלת את הטענה.
19
20 96. בענייננו, העיד עו"ד י. ברין על נתונים שהובאו לידיעתו מפי המנוח: כספים מהשקעות בלעדיות
21 "(אם אינני טועה סכום של \$24,000,000)" שהועברו לנתבעת 1; הוחזרו למנוח \$17,000,000
22 ו- \$7,000,000 מסרבת הנתבעת 1 להחזיר על אף בקשותיו להשיבם; טענת "מתנה" היא כזב;
23 משום שהועלתה הטענה "אין הוא מעוניין בשום פנים ואופן להשאיר ל־ס מאומה מעיזבונו",
24 ולשיטתו בהחזקתה בכספים השייכים למעשה לו, "הרי "קיבלה" ממנו הרבה מעבר ממה
25 שלולא מעשה "גניבתה" ... היה בדעתו להוריש לה" (סעיפים 21-25 לתצהיר).
26
27 97. בחקירתו הדגיש עו"ד י. ברין: "אני הצהרתי מה שהמנוח אמר לי, אני לא אומר את
28 העובדות האלה" (עמ' 193, ש' 9) ולא שאל את המנוח כמה כסף יש לו (עמ' 198, ש' 4): קרי-
29 סך \$17,000,000 הוחזר למנוח (עמ' 193, 15), היתרה זה סך \$7,000,000 (עמ' 193, ש' 17), יש
30 מעשה גניבה בסך \$7,000,000 (עמ' 193, ש' 20); הניסוח "נתתי לה בחייה" בסעיף 7 לצוואה
31 זה כספי גניבה עליהם לא יוסיף בצוואתו: "הם הכספים שבגינם הוא לא נותן לה מאומה"
32 (עמ' 194, ש' 4) "היות והיא לא החזירה לי, והרי מדובר בצוואה שכנראה תיכנס לתוקפה
33 רק אחרי מותו, אז זה כאילו היה שהיא קיבלה אותם" (עמ' 194, ש' 27-28). עו"ד י. ברין
34 עמד על אומד דעתו של המנוח: המנוח רצה לקבל את סך \$7,000,000 (עמ' 196, ש' 21); המנוח
35 לא התכוון לתת סכום כזה "הוא כותב אפילו, שלו היא לא הייתה נוטלת ממני, גם את זה
36 לא הייתי נותן לה, אלא פחות. כלומר, שהוא כן התכוון לתת לה אבל פחות" (עמ' 196,
37 ש' 27-25) אלא התכוון לא לתת לה דבר (עמ' 197, ש' 4).
38

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 טענת הנתבעות על חוסר מודעות של המנוח ביחס להיקף רכושו מוטב אלמלא נטענה משנטענה,
2 בייחוד כשהנתבעת 1 ומר י.ר סירבו לחשוף נתון מספרי כלשהו שהיה יכול לשפוך אור לכאן או
3 לכאן, מלבד מידע לפי נוחותם לתמיכה בגרסתה של הנתבעת 1 (לדוג': הנתבעת 1- עמ' 108, ש'
4 19-17, עמ' 109, ש' 6-13, 28-21, עמ' 110, ש' 1-2, 26-23, עמ' 111, ש' 11-17, עמ' 112, ש' 4-6;
5 מר י.ר- עמ' 63, ש' 7-19, עמ' 64, ש' 9-15, עמ' 79, ש' 6, עמ' 86, ש' 15-22; עמ' 104, ש' 5-5 עמ'
6 105, ש' 8, נ/11). ההימנעות מהבאת הראיה, בייחוד כשניתנו אינספור הזדמנויות להביא מידע
7 זה, פועלת לחובתן של הנתבעות.
8
- 9 .99 טענת הנתבעות על חוסר הבנה של המנוח את תוצאות עריכת הצוואה, כדלקמן:
10
- 11 .100 הנתבעות מפנות להוראת יורש אחר יורש ומעלות תהייה "האם מאן דהוא יוכל לומר
12 ברצינות כי המנוח העדיף שבן זוגו של המבקש 2 (זוגיות שהמנוח התקשה לקבל) ירש
13 מחצית מעיזבונו במקום לדוגמא בתו האהובה YYY?" (סעיף 24.8 לסיכומים). ברם, תהייה
14 זו היה מקום שתקבל מענה בחקירה של עו"ד י. ברין אך הנתבעות בחרו להימנע מהצגת השאלה
15 לעורך הצוואה והימנעותן פועלת לחובתן.
16
- 17 .101 הנתבעות מפנות לקביעות סותרות לטענתן בצוואה: "ברכושי שבישראל בלבד" (והואיל
18 שלישי ת/1) לעומת "שבבעלותי ובחזקתי הן בישראל והן מחוצה לה" (סעיף 3 ת/1).
19
- 20 אכן, יש קושי בניסוח, עם זאת אין בכך ללמד על בהכרח חוסר הבנה את תוצאות הצוואה
21 מהטעמים הבאים:
22
- 23 (א) עו"ד י. ברין העיד כי: "מה כתוב בצוואה, זה היה רצונו. ש: ולכן הוא ציווה רק את
24 מה שיש לו בישראל? ת: אני לא זוכר... ש: מפנה אותך להואיל השלישי. בכל מה
25 שיעשה ברכושי שבישראל בלבד, זה מה שהוא רצה נכון? ת: נכון" (עמ' 208, ש' 2-5,
26 18-21), אך בהמשך הבהיר: "בסעיף 3 הוא מרחיב את הצוואה שלו גם לנכסים בחו"ל"
27 (עמ' 211, ש' 22).
28
- 29 (ב) המנוח התייחס בצוואה להוראות מוטבים: "כלל זכויותיי מכוח ביטוחים, קופות גמל,
30 קרנות פנסיה, קרנות השתלמות וכו'- יועברו למוטבים אשר קבעתי ומיניתי (או אקבע
31 ואמנה בעתיד) במסגרת הפוליסות, הקופות והקרנות הנ"ל". במקרה זה הפוליסה של
32 Swiss life בחו"ל, ולא נטען על פוליסה בישראל. כלומר, המנוח מתייחס לרכוש בחו"ל.
33
- 34 (ג) אומד דעתו של המנוח, כפי שהובא בפני עו"ד י. ברין הוא על כספים בהיקף של
35 \$24,000,000, ו-\$7,000,000 שלא הושבו אליו, והכספים הללו כולם בחו"ל, והוא מודע
36 לקיומו של הסכם הממון (דקה 08:30 – 09:20 נ/11) ולטענתה של הנתבעת 1: "ברגע
37 שהיא ראתה את הנייר, היא אמרה, "הו זה כלום, זה כלום" היא קרעה אותו" (דקה
38 0:10:30 ת/5). לעומת זאת, לשיטתה של הנתבעת 1 כספים בישראל שייכים לה בלבד: "ש:
39 כותב לך עו"ד ברין, G מספר לו שיש לכם חשבון בארץ שיש בו 4,000,000 ₪. נכון

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 או לא נכון? ת: אין לנו חשבון בארץ שיש את הסכום הזה. יש לי חשבון בנק. ...ש:
2 מה טעות פה? ת: הוא היה חולה, דמיין... אין חשבון משותף...יש חשבון על שמי"
3 (עמ' 173, ש' 27- עמ' 174, ש' 8). משכך, כשאין למעשה רכוש בישראל למה תתייחס
4 הצוואה?
5
6 102. עוד טוענות הנתבעות כי הצוואה סבוכה, ביחוד כשהמנוח לא קרא, העברית שלו לא הייתה
7 טובה. מכאן, טוענות כי ספק שהבין את הוראת 9 לצוואה הנוגעת להורשה עצמה. איני מקבלת
8 את הטענה מהטעמים הבאים:
9
10 (א) אכן, עו"ד י. ברין העיד, ביושר, כי העברית של המנוח "לא הייתה ראויה מספיק לשפת
11 הצוואה" (עמ' 205, ש' 32). עם זאת, עו"ד י. ברין הדגיש כי הקריא למנוח את הצוואה
12 "מילה במילה" (עמ' 205, ש' 4-5) והתרשם מהבנה מלאה של המנוח "הוא כן הבין,
13 בוודאי שהוא הבין" (עמ' 205, ש' 25-31).
14
15 (ב) על פי עדותו של עד מטעם הנתבעות, היה המנוח ישראלי שעלה מחו"ל "דיבר אנגלית-
16 עברית...שזר במשפטים שלו לא מעט אנגלית" (מר ג.ג. עמ' 42, ש' 9-11). לכן, אין
17 לצאת מהנחה שלא הבין את הנאמר בעל פה או שלא ידע לקרוא את הטיטא שקיבל מעורך
18 הצוואה.
19
20 (ג) הרופאה לא קיבלה את האפשרות כי הסתפקות מצד המנוח בהקראה של הצוואה מלמדת
21 דבר כלשהו: "ש: ...רק שומע את הצוואה האם מבחינתך זה נתון שמעיד על חוסר
22 הקוגניציה שלו? על חוסר ההבנה שלו? ת: אני ממש לא יודעת להגיד דבר כזה" (עמ'
23 316, ש' 2-6)
24
25 (ד) עו"ד י. ברין העיד שהמנוח ביקש אחרי כמה ימים לקבל תרגום של הצוואה לאנגלית וקיבל
26 אותו (עמ' 205, ש' 1, עמ' 206, ש' 24, 26, עמ' 207, ש' 1). אין סיבה להטיל דופי בעדותו
27 המאוחרת של העד לעניין זה.
28
29 103. בחקירתו אישר עו"ד י. ברין כי המנוח לא יידע אותו על מחלת חום (עמ' 204, ש' 17) וטיפול
30 אנטיביוטי (עמ' 204, ש' 19). על פי התרשמותו גם במצבו זה היה המנוח "במלוא כשרותו"
31 (עמ' 204, ש' 19), "לא היה חלש... כמו שאתה ואני, ככה הוא היה אותו דבר...אני בסדר"
32 (עמ' 205, ש' 6-13).
33
34 104. עדותו של עו"ד י. ברין מהימנה עליי. אכן, להתרשמות עורך הצוואה, שהוא עו"ד בעל ותק של
35 52 שנים וערך הרבה צוואות (עמ' 192, ש' 31; עמ' 197, ש' 6-7) אין משקל מכריע ואולם משקל
36 מסויים בוודאי שיש לה.
37
38 **עדותו של עו"ד ד. ברין –**
39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

105. עו"ד ד. ברין העיד בחקירתו: "ש: אתה קראת את הצוואה לפני החתימה? ת: לא" (עמ' 184, ש' 29-30). בנוסף, בהצהרת העדים נכתב כך: "...לאחר שנוכחנו כי קרא צוואה זו בנוכחותנו והבין מילה במילה את הצוואה,..."
106. טוענות הנתבעות כ אם לא די בכך שהמנוח לא קרא את צוואתו וספק שהבין, עד הקיום הנוסף אישר כי לא קרא את הצוואה. מכאן, ברי שאישור עדי הקיום בצוואה כי המנוח חתם על הצוואה "לאחר שנוכחנו כי קרא צוואה זו בנוכחותנו והבין מילה במילה את הצוואה" הינו ריק מתוכן. איני מקבלת את הטענה, אבאר.
107. סעיף 20 לחוק הירושה קובע כי: "צוואה בעדים.. תיחתם בידי המצווה בפני שני עדים לאחר שהצהיר בפניהם שזו צוואתו, העדים יאשרו באותו מעמד בחתימת ידם על פני הצוואה שהמצווה הצהיר וחתם כאמור".
- תפקידם של העדים הוא לקבל את הצהרת המצווה שזו צוואתו ולצפות במעשה החתימה שלו עליה, וזאת למען יוכלו העדים למלא כהלכה את התפקיד השני שיועד להם: לאשר בכתב על פני הצוואה שהמצווה אכן הצהיר וחתם כאמור. הוראת סעיף 20 לחוק הירושה אינה מטילה על העדים תפקידים נוספים. הם אינם חייבים להכיר את תוכנה של הצוואה ולא מוטלת עליהם חובה להקריא אותה למצווה, הגם שנכון לעשות כן או לפחות להסביר לו את תוכנה ואת הוראותיה [פגמים בצוואות, עמ' 43].
- לאור האמור לעיל, האמירה בגוף ההצהרה של העדים "לאחר שנוכחנו כי קרא צוואה זו" לכתחילה מיותרת. מכל מקום, במקרה זה אין חולק כי עדי קיום הצוואה מילאו את תפקידם – חתמו לאחר שהמצווה הצהיר וחתם, כאשר לפני כן הוקראה לו הצוואה "מילה במילה" – עניין שלא נסתר בדרך כלשהי.
- הימנעות מהבאת ראיות –**
108. הנתבעת 1 העידה כי לנוכח מצבו של המנוח גורמי רפואה אחרים סברו שנדרש לאשפוז: "וכשאני שאלתי את הרופא, הוא אמר, תאשפזי אותו... ש: איזה רופא אמר לאשפז אותו? ת: כל הרופאים שצלצלתי אליהם. ש: איזה רופא? ת: רופא המשפחה... אני לא יודעת איזה רופא, זה באותו רגע צלצלתי, צלצלתי לרופא פסיכיאטר, צלצלתי לזה. ש: מי זה? ת: לא יודעת" (עמ' 157, ש' 17-27).
- עדויות כאלה לא הובאו. הימנעותן של הנתבעות מליזמן לעדות איזה מהרופאים הללו פועלת לחובתן [נ"א 2275/90 לימה חברה ישראלית לתעשיות כימיות בע"מ נ' רוזנברג, פ"ד מז (2) 605 (1993)].
- מסמך סיכום ביקור מיום 18.3.2019 –**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

109. כאמור, המנוח הגיע לביה"ח שיבא לצורך הערכה גריאטרית ביום 18.3.2019 בשעות הצהריים.
110. במהלך הפגישה המידע נמסר לבודק על ידי הנתבעת 1 (עמ' 153, ש' 28-32; עמ' 154, ש' 3-4), ובכלל כך המידע על אירועי אלימות לרבות אירוע מיום 13.2019, ואילו המנוח ביקש לדייק: "החולה מכחיש את רובם, אבל מודה שסטר לאשתו" (עמ' 1 ת/ט; הנתבעת 1- עמ' 157, ש' 10-7). לא הובא לידיעתו של הרופא האשמתו של המנוח על כך שהנתבעת 1 הקליטה אותו ב-1.3.2019. "ש: הוא אמר לך את מקליטה אותי? ת: אני לא זוכרת מה הוא אמר... אני חושבת שהוא אמר" (עמ' 160, ש' 5-8).
111. ביום 18.3.2019 הגיע המנוח, בליווי עו"ד י. ברין, לפגישת ייעוץ אצל עו"ד מנדלסון (עמ' 61, ש' 5-6, עמ' 64, ש' 26; ר' גם עו"ד י. ברין- עמ' 209 ש' 3, 24-25). הקשר בין עו"ד מנדלסון והמנוח התמצה בפגישה: "אמרתי לו שאני לא אטפל בתיק, ומאז לא שמעתי ממנו" (עמ' 61, ש' 22-21).
112. עו"ד מנדלסון העיד כי מוקד השיחה היה על "כסף שנלקח... והמצוקה שלו מכך" (עמ' 65, ש' 8, 32): "טענה ששטח בפני גיורא... שאשתו הונתה אותו והוציאה ממנו במרמה מיליוני דולרים.. הסביר לי שזה נעשה, ... באיזושהי מדינה במזרח, או הונג קונג או בסינגפור" (עמ' 61, ש' 8-11; עמ' 65, ש' 17-22, 32), "איך הוא יכול בעצם לגרום לכך שאותם מיליוני דולרים יחזרו" (עמ' 65, ש' 19-20). בנסיבות אלה עו"ד מנדלסון מצא לנכון לייעץ למנוח על החשיבות שבעריכת צוואה (עמ' 64, ש' 32), ועל כך הגיב המנוח כך: "הוא הסביר לי שהוא ערך לאחרונה צוואה אצל עו"ד ברין ושהעניינים מוסדרים שם ושהיא לא יורשת... זה מה שהוא אמר לי" (עמ' 61, ש' 18-21).
- אמנם, בהמשך עדותו עו"ד מנדלסון סיג את דבריו: "אולי ברין אמר, אולי הוא אמר, אני לא זוכר, אבל התגובה שנאמרה בחדר הייתה, לא, נערכה צוואה והכל מסודר והיא לא יורשת" (עמ' 65, ש' 6-7). אולם, עו"ד י. ברין עמד על כך שהוא עצמו לא נטל חלק פעיל בשיחה: "רק הוא (הכוונה למנוח- ס.א) דיבר, אני ישבתי כסטטיסט" (עמ' 209, ש' 24).
113. בחקירתו אישר עו"ד מנדלסון כי לא שמע מהמנוח על הביקור בבי"ח שיבא בצהרי אותו יום בוקר (עמ' 64, ש' 2) או על כך שהופעל יפמ"כ בעניינו של המנוח ביום 6.3.2019 (עמ' 64, ש' 16, 23) (ודומה כי המנוח עצמו ידע לראשונה שהיפמ"כ הופעל ביום 22.4.2024 – נ/8-9; הנתבעת 1- עמ' 149, ש' 23-28). להתרשמותו של עו"ד מנדלסון לא היה משהו חריג אצל המנוח: "זו הייתה שיחת ייעוץ רגילה... שאני מדבר איתו למעלה משעה, והוא עונה לי. לא זוכר שום דבר חריג באותה שיחת יעוץ שנתן לי לחשוב שמשוה לא בסדר. עו"ד ברין יש לאורך כל השיחה במשרד, לא התערב. לא התרשמתי משום בעיה" (עמ' 61, ש' 28-31), והוא שב ועמד על התרשמותו: "ש:.. שזה לא היה ספק מבחינתך שהוא כשיר לגמרי...? ת: ...זו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1 הייתה עוד שעת ייעוץ רגילה של אדם שיודע מה הוא רוצה, סיפר איזשהו סיפור, אבל
2 התשובה היא כן, כן" (עמ' 62, ש' 23-29), "אני רוצה לחזור על תשובתי, ... ישבתי עם
3 האיש כשעה, בזמן אמת, לאחור היום, אני לא זוכר כשהאיש יצא ממני שאני התרשמתי
4 ואמרתי לעצמי, יש פה איזושהי בעיה עם האיש מבחינה קוגניטיבית" (עמ' 63, ש' 26-30).

5
6 114. עדותו של עו"ד מנדלסון מהימנה עליי. אכן, להתרשמותו של עו"ד מנדלסון שעוסק בדיני ירושה
7 "37 שנה" (עמ' 60, ש' 23) וערך בימי חייו לפחות מאות צוואות (עמ' 60, ש' 24-25), אין משקל
8 מכריע ואולם משקל מסויים בוודאי שיש לה.

9
10 **עדותו של מר י.ר. –**

11
12 115. מר י.ר. משמש כמנהל השקעות בחב'... (הנתבעת 1- עמ' 111, ש' 24; סעיף 1 לתצהיר מר י.ר.).

13
14 116. אומר, באופן כללי, כי עדותו של מר י.ר. הותירה רושם לא מהימן. עם זאת, ניתן היה לחלץ
15 מהחקירה את העובדות הבאות:

16
17 **היה בקשר שוטף עם המנוח בתקופה הרלוונטית לעשיית הצוואה ואף תקופה ממושכת**
18 **לאחריה** "ענייני השקעות גם על החיים עצמם" (עמ' 56, ש' 7; הודעת דוא"ל מיום 24.3.2019
19 שעה 31: 11 ת/14; מר C- עמ' 19, ש' 4-7);

20
21 **המנוח התקשר אליו על דברים מסוימים** (עמ' 119, ש' 17-18), כדלקמן: הנתבעת 1 **גנבה ממנו**
22 **כספים** "זה נאמר בפברואר ובמרץ" (עמ' 92, ש' 19-23), הוא **מוטרד לגבי ההצהרה** (עמ' 102,
23 ש' 13-19; עמ' 103, ש' 5-10), הוא **רוצה כי סכום של 6-7 מליון דולר יחזור אליו מהנתבעת 1**
24 (עמ' 104, ש' 12-14, 23, עמ' 105, ש' 4-12), הוא **מוטרד מעניין פוליסת הביטוח** (עמ' 97, ש' 21-
25 12);

26
27 **בתחילת חודש מרץ 2019** מוסיף המנוח להיות **מוטרד מעניין הפוליסה** (עמ' 100, ש' 82; עמ'
28 123, ש' 4-8) והוא אמר למר י.ר. שהוא עשה משהו לא בסדר: "ולפני זה שאני מניח שזה היה
29 בתחילת מרץ עשיתי משהו לא בסדר. ש: השיחה הזאת מתי הייתה?... ת: או בפברואר או
30 במרץ" (עמ' 121, ש' 16-17, עמ' 123, ש' 7-8);

31
32 שמע מהמנוח על **היקף הכספים שהנתבעת 2 קיבלה ממנו** לאורך חייה (עמ' 106, ש' 13);

33
34 שמע מהמנוח על **רצונו להוריש את רכושו הרב לילדיו** (עמ' 121, ש' 16, עמ' 123, ש' 9-11);

35
36 עוד לפני ששמע מהנתבעת 1 (עמ' 55, ש' 8-9), **שמע מהמנוח על הצוואה בסוף חודש מרץ 2019**:
37 "לגבי הצוואה הוא סיפר פעם, בפעם הראשונה... כשהיינו בסוף מרץ, כשהיינו במסעדה"
38 (עמ' 98, ש' 5, עמ' 121, ש' 14-16);

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכלל במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1 **בחודש מאי 2019 ממשיך המנוח להיות מוטרד מהפוליסה (עמ' 91, ש' 18- עמ' 92, ש' 1);**
 2

3 **קיבל הוראה מהמנוח להעביר כספים לתובע 2 סך \$150,000 והכין את הוראת ההעברה (עמ'
 4 114, ש' 20, עמ' 117, ש' 1-2).**
 5

6 117. **יוצא מהאמור לעיל, כי המנוח מודע לעובדה שנעשתה צוואה גם חודשים לאחר שנעשתה, זוכר
 7 למי רצה להוריש את רכושו, זוכר את היקף נכסיו ושלא קיבל אותם בחזרה במלואם.**
 8

9 118. **סיכום ביניים:** הסקירה האמורה לעיל מלמדת כי מצבו הקוגניטיבי של המנוח לא היה קבוע
 10 והשתנה מזמן לזמן. ברם, וכפי שהעידה הרופאה תנודתיות במצב הקוגניטיבי אינה בהכרח
 11 מלמדת על העדר כשירות: "יכולות להיות תנודות כמובן ביכולות הקוגניטיביות כי המון
 12 דברים משפיעים על התפקוד הקוגניטיבי, גם המחלה, וגם הרבה דברים שהם באים
 13 והולכים. ש: זאת אומרת שיכול להיות שהוא לא יהיה כשיר ביום אחד כי למשל
 14 התפקודים שלו הם במצב מאוד מאוד קשה בגלל שזו מחלת חום, בגלל כל מיני בעיות
 15 אחרות. ת: כן. ש: ושבווע לאחר מכן הוא כבר כשיר לעשות צוואה ולהפך? ת: אז זה גם
 16 תלוי בחומרת המחלה הניוונית שברקע. ש: אבל תאורטית אפשר? ת: בוודאי" (עמ' 309,
 17 ש' 21-עמ' 310, ש' 6).
 18

19 119. **מסקנות:** המסמכים הרפואיים אמנם יש בהם כדי לעורר תהיות לגבי המצב הקוגניטיבי של
 20 המנוח, אולם אין בהם כדי לשלול באופן ברור את כשירותו לעשיית צוואה במועד עשייתה;
 21 עדותה של הרופאה אין בה כדי לכשעצמה להוכיח על העדר כשירות של המנוח ובוודאי עדותה
 22 מתערערת ונדחית אל מול העדויות שנשמעו מעדים אובייקטיביים שהתרשמו באופן ישיר
 23 ובלתי אמצעי על מצבו של המנוח.
 24

25 120. **על יסוד כל האמור לעיל, מצאתי לקבוע כי הנתבעות לא הרימו את הנטל ולא הוכיחו כי המנוח
 26 לא היה כשיר לערוך את הצוואה במועד עריכתה. על כן, הטענה לפסלות הצוואה מחמת העדר
 27 כשירות נדחית.**
 28

29 האם הייתה מעורבות של התובע 1 "באופן אחר" בעריכת הצוואה ביחד עם השפעתו על המנוח?

מתווה נורמטיבי –

30
 31
 32 121. **סעיף 30(א) לחוק הירושה קובע כי "הוראת צוואה שנעשתה מחמת אונס, איום, השפעה
 33 בלתי הוגנת, תחבולה או תרמית – בטלה".**
 34

35 122. **מטרת סעיף 30 לחוק הירושה, כמו מטרת כל דיני הצוואות היא כיבוד רצונו של המת: "מתוך
 36 כך אנו נדרשים לגילוי רצונו האמיתי והחופשי של המצווה בשעת חתימת צוואתו, רצון
 37 שהוא פרי החלטתו העצמאית, להבדיל מרצון שהוכתם ונרמס בשל השפעה שאינה הוגנת.
 38 עצם העובדה שאנו מודעים לרצונו של המנוח אין בה די, עלינו להוסיף ולבחון האם
 39 עסקינן ברצון חופשי להבדיל מרצון המונע מלחץ או השפעה חריגה ולא ראויה של אחר"**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 48729-03-19 (ת"א) עמ"ש ; סעיף 22; (27.12.2018) ש' נ' ש' 39988-09-17 (מרכז) נעמ"ש
 2 ב' י' פ' נ' א' פ' (17.11.2019), פסקה 39].
 3
- 4 123. ככלל, הנטל להוכיח קיומה של השפעה בלתי הוגנת רובץ על כתפי הנתבע [ע"א 733/88
 5 אהרוניאן נ' אלישקה, פ"ד מה (3) 706 (1991)]. בנוגע למידת ההוכחה הנדרשת נקבע בפסיקה
 6 כי חשש גרידא לא יהיה בו די כדי להרים את הנטל, אלא נדרשות ראיות משמעותיות המקימות
 7 תשתית סבירה למסקנה בדבר קיומה של השפעה בלתי הוגנת [דנ"א 1516/95 מרום נ'
 8 היועמ"ש, פ"ד נב (2) 813, 846 (1998); שוחט, פינברג, פלומין, דיני ירושה ועזבון מהדורה
 9 שביעית מעודכנת, בעמ' 124].
 10
- 11 124. ארבעה מבחנים נקבעו בפסיקה לצורך בחינת קיומה של השפעה בלתי הוגנת: מבחן תלות
 12 ועצמאות; מבחן תלות וסיוע; מבחן קשרי המצווה עם אחרים; ונסיבות עריכת הצוואה [דע"א
 13 617/08 מלון עדן נהריה בע"מ נ' קסל (21.9.2014), פסקה 59]. הדגש במבחנים הוא מערכת
 14 היחסים בין המשפיע (הנהנה) למושפע (המצווה) ובפרט, קיומה או העדרה של תלות של המצווה
 15 בנהנה, תוך התייחסות למצבו הפיסי והנפשי של המצווה [עמ"ש (חי"י) 34987-10-16 ש.ט. נ'
 16 ה.ט.ד (31.12.2019), פסקה 71]. ניתן ללמוד על קיומה של השפעה בלתי הוגנת גם מראיות
 17 ישירות על קיומה המתמשך לגבי התקופה שלאחר עשיית הצוואה [ע"א 157/89 ששון נ' מרזב,
 18 פ"ד מ (2) 209, 213 (1992)].
 19
- 20 125. מבחני העזר אינם מהווים רשימה סגורה; אין הכרח שיתקיימו כולם, ואף ניתן לעשות שימוש
 21 במבחנים נוספים בהתאם לנסיבות הנידונות [ע"מ (ת"א) 1100/05 פלוני נ'
 22 פלונית (6.4.2009)].
 23
- 24 126. עניין נוסף שיש בו לפסול ולהביא לבטלותה של צוואה נזכר בסעיף 35 לחוק הירושה הקובע
 25 כי: "הוראת צוואה, פרט לצוואה בעל פה, המזכה את מי שערך אותה או היה עד
 26 לעשייתה או לקח באופן אחר חלק בעריכתה, והוראת צוואה המזכה את בן-זוגו של אחד
 27 מאלה – בטלה".
 28
- 29 127. הוראה זו המהווה מקרה פרטי של השפעה בלתי הוגנת, מניחה, כחזקה חלוטה, פגיעה ברצונו
 30 החופשי והאמיתי של המצווה, מעצם הוכחת קיומה של מעורבות, כאור, בצוואה [עמ"ש (ת"א)
 31 45610-09-12 ז.ג.א נ' ג.א (19.4.2014)].
 32
- 33 בהתאם לפסיקה על בית המשפט לבחון את התמונה הנפרשת לפניו בכללותה, תוך שימת הדגש
 34 על נסיבות עריכת הצוואה, בכלל זה אירועים שקדמו לעריכתה ותוך מיקוד הבחינה במידת
 35 האינטנסיביות והעוצמה, ככל שישנן במעורבות הנהנה על פי הצוואה בעריכתה, כאשר
 36 המפקחים על בחינה זו הם השכל הישר ומידת ההגיון [עמ"ש (מרכז) 39988-09-17 ש.נ'
 37 א.ש (27.12.2018)].
 38

מן הכלל אל הפרט –

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
2 128. הנתבעות מבססות בסיכומים את טענתן בדבר השפעה בלתי הוגנת ומעורבות "באופן אחר"
3 בעריכתה של הצוואה, על כך שמצבו של המנוח - סובל מליקויים קוגניטיביים חמורים
4 שקשורים בטבורם ליכולת השיפוט וסובל מדלקת ריאות ונוטל אנטיביוטיקה שחמירה את
5 מצבו במועד עריכת הצוואה - הפך אותו כר נוח להשפעה בלתי הוגנת; התובע 1 ניצל את המצב
6 "טיפח" את החשדנות של המנוח במטרה לתקוע טריז בין בני הזוג ולנצל את הסיטואציה
7 לטובתו.
8
9 129. מנגד, טוענים התובעים, כי הטענה על מעורבות של התובעים היא טענת סרק, שלא הוכחה
10 והטענה על השפעה לא הוגנת היא טענה בניגוד למציאות בתיק הזה.
11
12 130. לאחר בחינת התשתית הראייתית, מצאתי כי הצוואה היא פרי רצונו האמיתי של המנוח; להלן
13 אפרט את נימוקיי.
14
15 131. **ראשית**, הצוואה נעשתה נעשתה ביוזמתו של המנוח, אשר לא היה תלוי פיזית בתובעים אשר
16 מתגוררים בכלל בחו"ל ולא היו קשורים בדרך כלשהי לטיפול הפיזי במנוח. מכל מקום
17 בתפקודו הפיזי בזמנים הרלוונטיים המנוח עצמאי, כאשר מטפל סיעודי החל לסייע בידו רק
18 בחודש אפריל 2019 (עמ' 1 נ/ט; מר Caseres - סעיף 1 לתצהיר; עמ' 8, שי 3-7), ניהל תקשורת
19 באופן עצמאי (מר Caseres - עמ' 20, שי 1, 16-18).
20
21 בכל הנוגע לפן ההכרתי- מחשבתי, וכפי שהובא בהרחבה לעיל, הוכח כי **המנוח ביצע בעצמו**
22 **פעולות להסדיר את ענייניו הרכושיים כדי שרצונותיו יקוימו, לרבות על ידי צוואות (מר**
23 **י.ר. עמ' 121, שי 14-15; התובע 1- עמ' 241, שי 22-23; התובע 2- עמ' 339, שי 23-25; E- עמ'**
24 **220, שי 18-19), ניסיון לתקן את הוראת המוטבים (מר י.ר. עמ' 96, שי 22- עמ' 97, שי 1, 21-**
25 **6, עמ' 100, שי 4-8, עמ' 124, שי 7-10; התובע 1- סעיפים 53-55 לתצהיר; התובע 2- סעיפים 41-**
26 **40 לתצהיר), ניסיון להביא לכך שהנתבעת 1 תחזיר את הכספים (עמ' 195, שי**
27 **32, עמ' 196, שי 19-21, עמ' 197, שי 18-20, עמ' 209, שי 4-6, עמ' 210, שי 2-4, 9-14, 20, 22-24;**
28 **עמ' 64, שי 6). קרי- לא הוכח שנשללה כשרותו של המנוח לערוך צוואה.**
29
30 132. **שנית**, הנתבעות מנסות להיבנות מטענת השפעה בלתי הוגנת. לתמיכה בטענתן הביאה
31 הנתבעות את מר י.ר. שהעיד כי המנוח היה נתון ל"לחץ אדיר" מצד התובע 1 (סעיף 10.2
32 לתצהיר), "היה כבר במאי, הוא נמצא בסיטואציה, וגם במרץ כבר ובפברואר, אכלו לו
33 את הראש, הבן אדם נמצא בסיטואציה מאוד בעייתית" (עמ' 92, שי 7-10), "על A הוא סיפר
34 לי שהוא טחן לו את הראש, שהוא מאוד מאוד לחץ עליו. ..ש: על ג' ת: על ג' לא דיברנו"
35 (עמ' 118, שי 20-21). לעומת זאת, הנתבעת 1 טענה בחקירתה: "ש: מי מספר לך שכל הזמן
36 "טוחנים אותו". G מספר לך את זה, מי מספר לך את זה? ת: G לא יכול" (עמ' 127, שי 6-
37 3) "ש: הוא אומר לך התקשרו אליי להטריף אותי או שזה לא היה? ת: הוא לא אומר" (עמ'
38 128, שי 24-25). לא ניתן לאחוז במקל בשני קצותיו. יתר על כן, בזמן אמת לא העלתה הנתבעת
39 1 בפני הרופאה או בן משפחה או מכר טענה כלשהי על לחץ אינטנסיבי על המנוח (הנתבעת 1-

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1 עמ' 159, ש' 8-1; מר ג.ג. עמ' 49, ש' 21- עמ' 50, ש' 1, 14-19; גב' ו.ו. עמ' 47, ש' 8-11), ולא
 2 הייתה מודאגת מהמשך לחצים מצד התובעים. למשל, המטפל הסייעודי לא קיבל ממנה הנחיה
 3 מיוחדת: "ש: O לא אמרה לו משהו כמו הם מנסים להשתלט עליו, מנסים לקחת לו את
 4 הכסף? אולי יקחו אותו לעורך דין תגיד לי מה קורה? ת: לא" (עמ' 29, ש' 9-12), ולא חשבה
 5 שצריך להתקין מצלמות אבטחה בבית (מר C- עמ' 29, ש' 21- עמ' 30, ש' 5).

7 133. **שלישית**, ביום 31.1.2019 התנהלה שיחה בין המנוח והתובע 1 על:

9 **רצונו לעשות צוואה**: "יש צוואה.. זאת שאני הולך לבטל היא שלי" (0: 25: 00), "אני מתכוון
 10 ללכת ואני מקווה שנלך ביחד לעורך הדין שלי...הסיבה היחידה שאני איתו היא שהוא
 11 כתב את זה במקור" (דקה 20: 34: 0- 34: 30: 0), "עכשיו היא בטוחה לחלוטין, ב-100%, שאני
 12 עיוור ושאיני טיפש. זו מסקנה שהייתי מקבל אותה אם הייתי היא. כי היא לא יודעת את
 13 זה, אה, המסמכים שיש לנו ושחתומים על ידי שנינו יבוטלו לאחר שאני אכתוב את מה
 14 שאני רוצה לכתוב...אתה רוצה לכתוב צוואה חדשה, אתה מוזמן...אתה לא צריך להישאר
 15 עם הצוואה הישנה..אז אתה עושה את זה, אז אני בסדר גם עם זה" (דקה 40: 28: 0-
 16 10: 29: 0).

18 **זהות יורשיו**: "היא (הכוונה לנתבעת 1- ס.א) קיבלה את הכסף..אין לי סיבה לתת לה
 19 יותר..בצוואה שלי ..היא מחוץ לצוואה שלי" (דקה 05: 20: 05- 05: 30: 0), "היא קיבלה יותר ממה
 20 שהגיע לה...היא קיבלה 7" (דקה 07: 20: 0), "YYY אה, אה- היא כבר קיבלה 10 מיליון"
 21 (דקה 40: 37: 0), "י' בחוץ זה משאיר רק אותך ואת ג'" (דקה 00: 39: 0).

23 **רכושו**: "מה שחשוב יותר, זה שאני נמצא איפה שאני רוצה להיות עם כל הכסף שלי, חשוב
 24 (דקה 12: 20: 0) ..אני רוצה לוודא שהכסף שלי נמצא, שהוא יגיע לאן שאני רוצה שהוא
 25 יגיע ולאזנים שלך בלבד...אני הולך לבנק שוויצרי" (דקה 12: 50: 0), הפוליסה- "אני עצבני.
 26 למה אני עצבני? כי O ו-J חתומות על הניירות האלה. הן עשו את זה בפגישה עם
 27 השוויצרי... למרות זאת, אין להן כוח אמיתי, אז אני יכול לבטל את זה לגמרי... אני
 28 עובד עם מי שאני צריך כדי לוודא שהכל סגור, כולל, אה, שוויצרי - Swiss life" (דקה
 29 40: 45: 0- 40: 46: 0), "יש מליון דולר...יותר מ-קצת יותר ממליון דולר בישראל.. זה על
 30 שמה..אבל גם אני שם..בחשבון" (דקה 00: 57: 0).

32 **רצונו להתגרש מהנתבעת 1**: "ואז כשיהיו לי את שני העורכי דין האלה – יש עוד אחד
 33 שאני חושב עליו, שעובד במשרד מאוד מאוד גדול...אני רוצה לשכור אותו גם לגיר-
 34 לגירושין, אם זה יגיע לזה" (דקה 10: 35: 0- 20: 35: 0).

36 134. לצורך קביעת משקל הקלטה, יש לבחון, בין היתר, את תוכן הדברים בכללותם, הקשרם, אופן
 37 הדיאלוג קרי האם המוקלט משיח לפי תומו ומיוזמתו או שמא טמונה בשיח הובלת המוקלט
 38 למחוזות אליהם לא בהכרח היה מגיע אלמלא הובלה זו, ועוד [ע"ע (ארצי) 2152-10-16 בן
 39 ציון נ' האגודה לקידום החינוך (10.12.2017), פסקה 18].

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1
2 135. ההקלטה (ת/5) נעשתה ללא תכנון מוקדם, ללא ידיעתו של המנוח (התובע 1- עמ' 243, שי' 32,
3 6, עמ' 244, שי' 18; עמ' 264, שי' 15-17). בהאזנה להקלטה התרשמתי משיחה קולחת וחופשית
4 בין המשתתפים. תוכנה של הקלטת נמצא בהלימה עם רצונותיו של המנוח כפי שהובאו בפני
5 צדדים שלישיים (עו"ד י. ברין, עו"ד מנדלסון, E, מר ב.ר-ר' לעיל ולהלן).
6
7 136. הקלטה כשלעצמה לא בהכרח מלמדת על פעלתנות מצד התובע 1, על מטרה ותכלית, אלא על
8 הבנה של הנסיבות.
9
10 137. בנוסף, המנוח מתלונן על כך שהנתבעת 1 מצרה את צעדיו: "אני יודע שהיא לא אוהבת
11 שאנחנו הולכים לפה..אני יודע שקשה לצאת מהבית כי היא, אה, מנסה לשמוע הכל.
12 ..פעם היא הייתה בחוץ הרבה יותר...היא יותר בבית מאשר בחוץ" (דקה 0:50:00 ת/5).
13 לכן, גם תירוצים שסיפק התובע 1 לנתבעת 1 על היעלמותו עם המנוח לא מלמדת על פעלתנות
14 אלא על מתן הזדמנות למנוח להביע את רצונו באופן חופשי גם בפני התובע 1, וגם בפני עו"ד י.
15 ברין שעשה את הצוואה, וכנזכר בזמן אמת הנתבעת 1 אף עודדה את הדבר (ר' סעיף 72 לעיל).
16
17 138. **רביעית**, במהלך חודש פברואר או תחילת חודש מרץ 2019 אמר המנוח שעשה משהו לא בסדר
18 (הנתבעת 2- סעיף 12.3, מר י.ר- עמ' עמ' 121, שי' 16-17, עמ' 123, שי' 7-8).
19
20 סביר להניח כי האמירה קשורה לפוליסה ב Swiss Life הכוללת הוראת מוטבים בלתי עבירה:
21 "כל שינוי בפוליסה הזאת צריך להיות בכתב על טופס של 'סוויס לייף' חתימה ובאיור
22 של J ושל O" (מר י.ר- עמ' 96, שי' 1-11), לכך שלא התקבלה, לשיטתו של מר י.ר, הוראה בכתב
23 מצד המנוח או הנתבעות לשינוי המוטבים (עמ' 96, שי' 12-18) ולנסיון של המנוח להפעלת ביטוח
24 החיים על חשבון חדש שנפתח בבנק UBS מתוך כוונה שלא תהיה לנתבעות הוראת מוטבים
25 בחשבון זה (התובע 1- סעיפים 53-55; מר י.ר- עמ' 124, שי' 6-10).
26
27 139. יוער כי הנתבעת 1 העידה כי תרמה את המחשב והטלפון הנייד של המנוח (הנתבעת 1- עמ' 118,
28 שי' 32, עמ' 119, עמ' 1-4) – החלטה תמוהה כשהיא מלווה בייצוג משפטי עוד בחייו של המנוח.
29 בנוסף, מר י.ר התבקש לשלוח לתיק בית המשפט הודעות דוא"ל אך לא שלח (עמ' 115, שי' 20-
30 19). האמור לעיל על פניו מתיישב עם ניסיון מצד הנתבעות למנוע הבאת ראיה העשויה לכאורה
31 לתמוך בטענת התובעים.
32
33 140. **חמישית**, הובאו ראיות בדבר נסיבות עריכת הצוואה המוכיחות כי הצוואה – מראשיתה ועד
34 סופה – מעשה רצוני ועצמאי של המנוח.
35
36 עו"ד י. ברין העיד כי האדם היחיד שהיה עמו בקשר ביחס לצוואה היה המנוח בלבד: הוא שוחח
37 רק עם המנוח (עמ' 193, שי' 9), רק ממנו הוא קיבל הנחיות ביחס לתוכן הצוואה (עמ' 193, שי'
38 32- עמ' 194, שי' 1), רק איתו הוא נפגש, רק ממנו הוא קיבל תשלום (הנתבעת 1- עמ' 178, שי' 7).
39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 עדי קיום הצוואה העידו כי הצוואה נחתמה בנוכחות המנוח והעדים לה בלבד: "התשובה היא
 2 באופן מוחלט, אני מעולם לא איפשרתי, בין איש שהוא זוכה ובין איש שהוא לא זוכה,
 3 אצלי כשאני עושה צוואה, והמצווה בפגישה איתי, הוא לבד יחד איתי" (עמ' 204, ש' 10-
 4 ; ר' גם עמ' 200, ש' 12-13; עמ' 203, ש' 28), "אני יודע, ככלל, אני לא איפשרתי אף פעם,
 5 פרט למצווה, להיות איתי גם בפגישה ההכנה לצוואה וגם במעמד החתימה, זה היה הכלל
 6 שלי, תמיד" (עמ' 204, ש' 11-15; התובע 1- עמ' 244, ש' 31-32, עמ' 245, ש' 3, 15-16, 18, עמ'
 7 246, ש' 15, 20-21, עמ' 247, ש' 26-27; עו"ד ד. ברין- עמ' 184, ש' 16-19, 23 וסעיף 2 לתצהיר).
 8
- 9 **141. שיטת**, האמירה של הנתבעת 2 על כך שהתובעים "מטריפים את המנוח" ולא נותנים לו מנוחה
 10 בהקשר של כספים (סעיף 15 לתצהיר), לא נשמעה מפי המנוח אלא "זו חוות דעת שלי"
 11 (הנתבעת 2- עמ' 94, ש' 30-31, עמ' 95, ש' 13).
 12
- 13 **142. שביעית**, לא הוכח כי פגישה עם עו"ד י. ברין בחודש אפריל בקשר לרכוש שנגזל לכאורה
 14 מהמנוח נעשתה בעקבות פעלתנות של התובעים.
 15
- 16 **143. לבסוף**, הטענה של הנתבעות על "דף מסרים" שהתובע דחף לאביו המוחלש אינה מתיישבת עם
 17 העובדה לפיה בהקלטה המנוח בעצמו אומר: "היא הייתה איתי 22 שנים..האם אני יכול
 18 להתעלם מזה? ..לא.. זה לא שווה יותר ממה שהיא קיבלה היא קיבלה יותר ממה שהגיע
 19 לה...היא קיבלה 7...הבנת את מה שאנ אומר? אשה שמחליטה לתת לך את הכוס שלה,
 20 את האוכל הכי טוב שאפשר, הביאה לך ילד משלך, בת...כל הדברים האלה צריכים
 21 לקבל קצת קרדיט" [דקה 07:10 – 08:10 ת/5], ובהמשך: "לא אכפת לי לתת דברים
 22 לאנשים שעשו לי טוב...אין לי בעיה עם זה.אבל כשאת כלבה ואת לוקחת את זה בכוח,
 23 אין לי רחמים" (דקה 0:10:00 ת/5) "זה טוב או רע, זה הקטע שלי.. זה לא משהו שאמרת
 24 לי לעשות...זה משהו שאני רוצה לעשות" (דקה 0:10:20). לאור האמור לעיל, "דף המסרים"
 25 (ככל שהיה ולא שוכנעתי בדבר) לא פעל פעולתו, שאחרת היינו מצפים שהמנוח אף ימשיך
 26 בכוונתו להגיש תביעה כנגד הנתבעת 1 אך הוא בחר להסתפק בהוראת סעיף 7 לצוואה.
 27
- 28 **144. הגיונה של צוואה** – מהתשתית הראייתית התברר כדלקמן:
 29
- 30 - הטענה על גניבת כספים עלתה לאורך השנים, ולא רק לאחר שהתובע 1 הגיע לישראל
 31 בשלהי חודש ינואר 2019. לעניין זה העיד מר ב.ר שהמנוח טען כי נתן לנתבעת 1 "כסף והיא
 32 הבטיחה להחזיר לו ואם היא לא תחזיר אז הוא יתבע אותה אפילו" (עמ' 216, ש' 12-
 33 11); העיד E על כך שהמנוח האשים את הנתבעת 1 "בשיחה בדצמבר 2018 בלבד" "ש:
 34 ...היה מאוד כועס? ת: נכון" (עמ' 219, ש' 10-11, עמ' 220, ש' 18-19, עמ' 224, ש' 30);
 35 המנוח עצמו אמר בהקלטה: "היא גנבה את הכסף שקיבלה...גניבה ישירה...אז בגלל
 36 שהיא לא תקבל כסף בסוף הסיפור..זה שלה" (דקה 0:27:30 – 0:27:40).
 37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 כנוכר, הנתבעת 1 חתמה על ההצהרה לפיה הכספים בחשבון שהתנהל על שמה בבנק UBS
 2 יעברו לחשבונו של המנוח "בשנת 2018 חודש יולי 31 עד דצמבר 2018.. כל בקשה שלו
 3 תכובד" (ת/4). הייתה פעימה אחת במסגרתה לא הועברו הכספים במלואם.
 4
 5 אכן, בצוואה משנת 2018 ציווה המנוח את עיזבונו לרעייתו. אולם, וככל הנראה לאחר
 6 שנכזבה תקוותו אף לאחר שנעשתה הצוואה לקבל ממנה את הכספים בחזרה ועוד לפני כן
 7 הוא נתקל בקשיים אף לקבל את החלק שהצליח לקבל ("לקח לי זמן להוציא את ה-7
 8 מיליון מהחשבון הזה ... רק לאחרונה" - דקה 30:26:05 ת/5), נראה כי גמלה בלבו של
 9 המנוח החלטה לערוך צוואה חדשה. לעניין זה העיד למשל E: "הוא אמר לי שיש צוואה
 10 ושהוא הולך לשנות אותה, נקודה... אמר לי הוא ש O לקחה ממנו כספים, היא לא
 11 החזירה לו את הכספים, ולכן הוא הולך לשנות את הצוואה כי היא כבר לקחה
 12 מספיק" (עמ' 221, ש' 21-23, 30-32) וכן למשל, עו"ד י. ברין: "אמר לי מפורשות,
 13 ה-7,000,000 היא לא מחזירה לי, היא גנבה את זה ממני... אבל היות ואני עושה את
 14 הצוואה היום, אז אני אומר למה ל O אני לא משאיר כלום, כי היא נטלה ממני
 15 7,000,000, וזה גם מעבר למה שלו היא לא הייתה נוטלת והייתי נותן לה, זה היה
 16 מעבר למה שהייתי נותן לה. ככה הוא אמר" (עמ' 195, ש' 30-עמ' 196, ש' 3), "ש: כלומר
 17 מבחינתו של המנוח, אחרי 23 שנים וילדה משותפת, הכוונה שלו הייתה לא לתת לה
 18 דבר? ת: בעת כתיבת הצוואה, התשובה היא כן" (עמ' 196, ש' 28-32; עמ' 197, ש' 2-4).
 19
 20 - לצד הצוואה החדשה, פעל המנוח לקבל ייעוץ משפטי על טענתו הכספית, אך החליט בסופו
 21 של יום לזנוח את כוונתו מסיבה השמורה עמו (עו"ד י. ברין- עמ' 197, ש' 19-20).
 22
 23 - על אף ביקורת של המנוח על בניו ו/או חוסר נחת מבחירותיהם, לא רצה המנוח להפלות
 24 בין התובעים והנתבעת 2, ורצונו היה שיירשו אותו. לעומת זאת, המנוח נישל את הבן י
 25 מסיבות הקשורות ליחסים לא טובים ביניהם (הנתבעת 1- עמ' 131, ש' 32, עמ' 133, ש' 32-
 26 31; מר י.ר- עמ' 110, ש' 8-1, 16, 22-23, עמ' 111, ש' 8-11, עמ' 112, ש' 5; גבי ו.ר- עמ' 45,
 27 ש' 17-23, עמ' 46, ש' 4-17; גבי י.ר- עמ' 189, ש' 31-32, עמ' 190, ש' 6-8; מר ג.ג- עמ' 40,
 28 ש' 12-14, 22-23, עמ' 41, ש' 4-6; י.עמ' 347, ש' 26; עמ' 348, ש' 18; עמ' 350, ש' 23; עמ'
 29 352, ש' 17-24; E- עמ' 222, ש' 23).
 30
 31 145. לאור האמור לעיל, הדעת נותנת כי הסיבה שנערכה הצוואה אינה נעוצה בהשפעה בלתי הוגנת
 32 אלא גמירות דעתו ורצונו לערוך צוואה – לאחר שנתן לנתבעת 2 רכוש וכספים משמעותיים
 33 המסתכמים כדי סך 10,000,000 ₪, ולאחר שהנתבעת 1 לא החזירה כספים שהמנוח סבור כי
 34 עליו לקבל בחזרה מכח ההצהרה – הגיע למסקנה כי ברצונו ליתן לשניים מבניו את עיזבונו,
 35 תוך שהוא מסר בצוואה הסבר מדוע הדיר לחלוטין בני משפחה אחרים.
 36
 37 146. בחינת הגיונה של הצוואה באספקלריה של יתר הצוואות שנערכו על ידי המנוח מלמדים כי
 38 הגיונה של הצוואה משנת 2019 תואם את רצונו של המנוח ואת הנסיבות המשפחתיות.
 39

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

בענייננו, חתמו בני הזוג על הסכם ממון. אכן, ההסכם קובע הפרדה רכושית מוחלטת (ת/3), אך ההסכם גם קובע התחייבות של המנוח לרכוש פוליסת ביטוח בסכום שלא יפחת ממיליון דולר "שבנו תהיה אשה המוטבת היחידה, עת מתחייב הגבר באופן מוחלט ובלתי חוזר שלא לשנות דבר בתנאי הפוליסה ולשלם באופן שוטף וקבוע את הפרמיות" (שם, סעיף 4). בראי עובדה זו ברור רצונו של המנוח ליתן את עזבונו לילדיו – גם בצוואה משנת 1999 וגם בצוואה משנת 2019 – ובייחוד כשהוא סבור שהנתבעת 1 כבר לקחה ממנו כספים. לאור האמור לעיל, למעשה הצוואה משנת 2018 היא שמהווה שינוי מהותי בנוף הצוואות שעשה המנוח.

הטענה בדבר "הלכת החוטים השזורים"

147. בפסיקה נקבע, כי בבוא בית המשפט לבחון קיומן של עילות פסלות, עליו להידרש לכך מתוך בחינה כוללת ורחבה של מכלול הנתונים; בהתאם לכך, בבע"מ 4459/14 פלונית נ' פלונית (6.5.2015) אומצה "הלכת החוטים השזורים" שנקבעה בעמ"ש (ת"א) 45610-12-09 ד' ג' א' נ' ג' א' (19.5.2014): "חוטים שונים של עילות שונות - הגם שלא היה בכוחם לבסס עילה עצמאית - יכולים להישזר יחד לרבדים המחזקים ומבססים את מסקנת בית המשפט המחוזי. ההשפעה הבלתי הוגנת העולה עד כדי שלילת הבחירה החופשית של המצווה הינה מבחן דינאמי ורחב כקשת החיים. בית המשפט המחוזי נעזר בחוטים השונים כדי להגיע לדאייה כוללת המשקפת את מלוא התמונה".

148. במקרה זה, המנוח לא היה זקן "מנוכר"; וככל שהמנוח היה "מוחלש", אַיִן ראיות נסיבתיות המעלות ספק בנוגע לרצייה והיכולת של המנוח לחתום על צוואה באופן שהיה יכול להוביל למסקנה לפיה הצוואה לא הייתה פרי רצונו של המנוח ונעשתה מחמת השפעה בלתי הוגנת וניצול חולשה של המנוח. אדגים.

- הגעתו של התובע 1 לישראל לא גרמה לדחיפות מיוחדת בעריכת הצוואה: "ש: למה פתאום כל כך דחוף תוך 6 ימים לעשות צוואה רק כשא נמצא? ת: אליי דחוף? ..מי זה אומר שהיה דחוף?...אני לא זוכר שהוא אמר לי שזה דחוף" (עמ' 203, ש' 15-22).

יוער, כי הניסיון של הנתבעות ללמוד מטעויות הדפסה שנפלו בצוואה (נכתבו מספר סעיפים פעמיים) ונפלה טעות במספר ת.ז. של עד קיום הצוואה (עו"ד י. ברין- סעיף 36 לתצהיר, עמ' 207, ש' 2-14), בלי שהמנוח הבחין בכך, לא מלמד על צוואה שנערכה בחופזה אלא על חוסר דקדקנות מצד עו"ד שכתב אותה עבור המנוח.

- התובע 1 הגיע לביתם של בני הזוג ביום 29.1.2019. ביום 31.1.2019, ועוד לפני שהתובע 1 מקבל מסמכים מהמנוח, היה המנוח זה שדיבר על כך שהנתבעת 1 גנבה ממנו כספים ("מה שהיא עשתה איתי אני לא יכול לעצום עיניים בסדר?" - דקה 20: 02 ת/5, "היא גנבה את הכסף שקיבלה...גניבה ישירה" - דקה 30: 27: 0 ת/5).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
 ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

1 בכל מקרה, הנתבעת 1 טענה שאחרי שהתובע 1 הגיע לישראל, היו שיחות במהלכן עלתה
 2 הטענה: "אני לא זוכרת מתי A היה נוכח או רק G דיבר איתי. ש: אוקיי חלק מהפעמים
 3 הוא היה נוכח, חלק מהפעמים רק G. ת: יכול להיות... הוא לא אמר גנבת לי את
 4 הכסף, הוא לא אמר" (עמ' 137, ש' 32, עמ' 138, ש' 8-14, 29).

5
 6 מכל מקום, ד"ר נ.ב. נשאלה האם אמירה חזרתית נטענת "שאתך היא גנבת... במצב
 7 שלו עד כמה זה היה משפיע על התחושות שלו? על ההתנהלות שלו? על הפנימיות
 8 שלו? ת: ...אני באמת לא יודעת לענות על שאלה כזאת" (עמ' 317, ש' 16-19).

9
 10 - הנתבעת 1 טוענת בפני ד"ר נ.ב. שהמנוח חשדני כלפיה (עמ' 53 נ/ז). הרופאה נשאלה: "ש:
 11 אז אם אמרו, וחזרו ואמרו לאיש, בסדר? אשתך גנבה כספים, אשתך חייבת כספים,
 12 אשתך לקחה כספים, כמה זה היה משפיע? המימדים החיצוניים כמה הם היו משפיעים
 13 על המצב החשדני שבו הוא נמצא? ת: אני לא יודעת לומר. אני באמת לא יודעת לומר.
 14 הקונספט שאדם עם ירידה קוגניטיבית עלול להיות נתון להשפעות, אבל אני לא
 15 יודעת אם זה היה המקרה או לא, אני לא יכולה לומר לך" (עמ' 318, ש' 2-5).

16
 17 - חרף חשדנותו של המנוח כלפי הנתבעת 1, כפי שהיא טוענת (נ/ז), טענתו על גניבה כנלמד
 18 מהראיות שהובאו, ועדותו של התובע 1 על כך שהמנוח רצה "שזה (הכוונה ליפמ"כ- ס.א)
 19 יבוטל וישונה" (עמ' 230, ש' 31), המנוח לא שינה או ביטל את הוראות המסמך. הימנעותו
 20 של המנוח מלעשות אינה בהכרח מלמדת על עמדה פוזיטיבית כלפי הנתבעת 1, וייתכן
 21 בהחלט שהדבר נעשה משיקולים אחרים (למשל, שיקולי נוחות). על שיקולי נוחות שהמנוח
 22 שקל ראו למשל דקה 0:02:20 ת/5, דקה 0:02:50 ת/5.

23
 24 149. לאור האמור לעיל הטענה לעניין תחולת הלכת חוטים שזורים נדחית.

סוף דבר

25
 26
 27
 28 150. אשר על כן אני קובעת כדלקמן:

29
 30 א. התובענה לקיום צוואה מיום 10.2.2019 (ת"ע 6310-09-20) – מתקבלת. פסיקתא ערוכה
 31 בהתאם לטופס 5 לתקנות הירושה, התשנ"ח-1998 תינתן בהחלטה נפרדת.

32
 33 א. ההתנגדות לקיום הצוואה (ת"ע 6421-09-20) והבקשה לקיום צוואה מיום 29.5.2018 (ת"ע
 34 6352-09-20) – נדחות.

35
 36 ב. ההתנגדות לקיום צוואה מיום 29.5.2018 (ת"ע 6368-09-20) – מתקבלת.

37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 6310-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6421-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6352-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'
ת"ע 6368-09-20 ל' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח'

- 1 ג. הנתבעות ישלמו לתובעים הוצאות משפט בסך של 100,000 ₪. הסכום ישולם בתוך 30
- 2 ימים אחרת ישא ריבית והפרשי הצמדה ממועד החיוב ועד למועד התשלום בפועל.
- 3
- 4 ד. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת שמות ופרטים מזהים.
- 5
- 6 151. המזכירות תשלח לצדדים את פסק הדין.
- 7
- 8
- 9 ניתן היום, י"ז חשוון תשפ"ה, 18 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.
- 10

סגלית אופק, שופטת

- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17